

Yunus Baydur için bir acıklı güldürü

DÜDÜKLÜDE KIYMALI BAMYA

(Oyun, 2 Bölüm)

KİŞİLER

FAZİLET	Elli yaşlarında, şişmanca bir kadın. Evli.
AYNUR	Kırkbeş yaşlarında, zayıf bir kadın. Dul, Fazilet'in kardeşi.
CEMİLE	Otuz yaşlarında. Fazilet'in hizmetçisi. Sevimli, çok bilmiş.
İNCİ	Elli yaşlarında, şişmanca bir kadın. Evli. Fazilet'in komşusu.
NİLGÜN	Fazilet'in kızı. Üniversiteyi oyunun başladığı yıl bitirmiş.
HAMİYET	Elli yaşlarında, şişmanca bir kadın. İnci'nin arkadaşı.
UĞUR	Otuz yaşlarında bir postacı. Nilgün'ün arkadaşı.
FAHRETTİN	Yetmiş yaşlarında bir adam. Uğur'un dedesi.

DÜDÜKLÜDE KIYMALI BAMYA

(Vasati kalorisi: 1430, bir kişiye: 476)

750 gr. bamyaya	150 gr. kıyma
100 gr. sadeyağ veya Vita	3 adet yeşil biber
(5 çorba kaşığı)	1 küçük limon suyu
250 gr. soğan (üç büyük)	2 1/2 bardak su veya et suyu
300 gr. domates (iki orta)	Tuz

1- Dödüklü tencereye; sırasıyla, tepeleri külâhvari sivri kesilmiş 750 gr. bamyaya, iki buçuk bardak su, 5 silme çorba kaşığı sadeyağ veya Vita, küçük kesilmiş üç büyükçe soğan, soyulmuş ve küçük kesilmiş 2 orta domates, 150 gr. kıyma, 3 adet yeşil biber, 1 küçük limon suyu ile yarım çorba kaşığı tuz koyarak dödüklü tencerenin kapağını sıkıca kapatmalıdır.

2 - Sonra tencereyi kuvvetli ateşe oturtarak, üstündeki dödük yukarıya doğru fırlayıp da bol islim ve ıslık gibi sesler çıkarmaya başladıktan sonra hesap edilmek üzere bamyaları, yarıya kadar azaltılmış ateşte 25 ila 30 dakika arasında pişirmeli ve ateşten alarak islimini boşalttıktan sonra servis yapılmalıdır.

Ekrem Muhittin Yeğen
Alaturka ve Alafranga Yemek Öğretimi
İnkılâp ve Aka Kitabevleri
Hikmet Gazetecilik Ltd. Şti.
(Tan Matbaası)
İstanbul - 1969
Dokuzuncu Baskı Sayfa 549

Dödüklüde Kıymalı Bamyaya, acıklı bir güldürüdür. Birinci perde komediye yaslanarak oynanacaksa, ikinci perde ağızda ekşimsi bir tat bırakmalıdır. Oyunda sözsüz ya da koro halinde alaturka müzik kullanılmalıdır. Bigudi, el ve yüz kremi, terlik, sabahlık, sinir ve mide ve peklilik ve tokluk hapları, muhallebi, kek, dedikodu ve moda dergileri oyunun iliklerine işlemelidir.

Kadınlar mümkün olduğu kadar gerçeğe yaslanarak, abartısız ve gülünçlüklerinin altı çizilmeden oynanmalıdır. Onlara alaycı ve çok bilmiş değil, oldukları gibi kabul ederek yaklaşmalıdır yönetmen, mümkünse eğer.

Dödüklüde pişmiş kıymalı bamyaya yemeyi sevenlerin, bu oyunu sevmeyeceklerini umuyorum.

1. BÖLÜM

(Perde. Işık. Kentin orta halli bir mahallesinde, orta halli bir apartmanın, orta halli bir dairesi. Eşyalardan burada orta halli insanların yaşadığı hemen belli olur. Yemek masası, koltuklar, kanepeler, orta masası, büfe. Hepsi lake cilalı ve "takımdır". Çiçekli perdeler. Bir telefon. Bir radyo. Kapının yanında, yerde, yüzü seyirciye dönük bir televizyon, kordonu üstüne sarılmış durur tamirciye gitmek için. Duvarda bir iki tablo, resimli bir takvim. Tablolara kop-yadır. Ağlayan bir çocuk, sarhoş ve muzip bakışlı bir ihtiyar, dalgalı bir deniz manzarası, omuzunda su testisi taşıyan bir köylü kızı filan. Radyo tatlı tatlı nihavent makamında şarkılar çalar. Sabah saatleri. Nedeni bilinmez bir kadınsı hava eser sahnede. Bu, şu demektir: Perde açılınca akıllı seyirci bu oyuna kadınların hakim olacağını anlayacaktır hemen. Evin erkeği ya da erkekleri 8.30 sularında gitmişlerdir işlerine. Ev, akşama kadar kadınların egemenliğindedir. Kızarmış ekmeğin kokusu. Sabahın ilk sigaraları. FAZİLET Hanım, ayaklarını altına toplamış gazete okur. Yıldız falını okuyor olabilir. Elli yaşlarında, şişmanca, çok bilmiş bir hahundur. Lise sona kadar filan okumuştur. Ev kadınıdır ama hayatı boyunca hiç çalışmamıştır. Ne evde ne başka yerde. Bazen tatlı, genelde tatsız, bazen komik, genellikle sıkıcı ve bütünü bunlardan ötürü çok bilmiş bir tiptir. Bu son özelliğinin altını özellikle çiziyorum, çünkü, FAZİLET Hanım'ın üstüne konuşmadığı hiçbir konu yoktur. Oyun boyunca müzik alaturka ve oyun havaları olacaktır. Arabesk ve Hafif

Türk Müziği denilen şey kesinlikle kullanılmamalıdır. Çok tınılı olmayan radyo sanatçılarının terennüm ettikleri şarkılar duyulmalıdır. Bir iki yerde de onbeş saz eşliğinde langır lungur "halk müziği". Bu iki türün dışında hiçbir müzik kullanılmamalıdır. Müziğin neredeyse tümü gerçek alaturka olacaktır. Giysiler de çok önemlidir bu oyunda. FAZİLET, AYNUR ve İNCİ birbirine benzeyen allı güllü sabahlıkların içinde dolanır dururlar oyunun sonuna dek. Çeşitli, süslü, eski, yeni, sade, gösterişli, komik sabahlıklar. Siyah, kırmızı, yeşil, cam göbeği, turuncu, eflatun, sarı. Biçimsizliklerini örtmeye yarayan bir sürü sabahlık. Birini çıkartıp öbürünü giyerler oyun boyunca ve üçünü de sabahlığın dışında bir şey giyerken görmeyiz hiç.)

FAZİLET

: (Divanda oturmuş renkli basınıımızın cici gazetelerinden birini okur, alaturka müzik radyodan duyulur.) Cemilee! Cemilee! Kahvenin içine mi düştün kız?! : (Mutfaktan seslenir.) Şimdi getiriyorum Fazilet Abl! Gaz hafif geliyor da...

FAZİLET

: (Kendi kendine) Gaz hafif geliyormuş! Gazın hızlı geldiği zamanları da bilirim ben. Bir sade kahveyi yarım saatte pişiriyor. Mahsus yapıyor! (Biraz daha bakar gazeteye) Sabah keyfimin içine etti bu kız. (Bağırır.) Cemilee, Brezilya'dan mı geliyor bu kahve!

CEMİLE

: (Bir fincan kahveyle girer.) Eskiden "Yemen'den mi geliyor?" diye sorarlardı.

FAZİLET

: Ögle vakti oldu vallahi pes!

CEMİLE

: Saat onu çeyrek geçiyor Fazilet Abl.

FAZİLET

: Ay, bu zaman da geçmek bilmiyor.

CEMİLE

: Pazartesileri öyledir ya. Ojeni getiriyim mi?

FAZİLET

: Getir. Mor olmanı. (CEMİLE güler)

çıkarm.)

(FAZİLET kahvesini içerek dolaşır salonda. Radyoda bir oyun havası başlamıştır. Elinde kahve fincanı hafiften oynamaya başlar, giderek kaptırır kendini. Kahve fincanını bırakıp düpedüz göbek atmaya başlar. Soldan AYNUR girer. Mahmur. Sabahlıkla Durur göbek atan FAZİLET'e bakar bir an. Sonra o da göbek atmaya başlar. İki kadın, pazartesi sabahı onu çeyrek geçe oturma odasında karşılıklı oynarlar. Sağdan tırnak cilası ile CEMİLE girer, güler.)

(Gülerek bir koltuğa çöker.) Ay, biz hepten çıldırdık vallahi!

: Daha yüzümü yıkamadım vallahi, sabah cimnastiği gibi iyi geldi böyle şıkıdım şıkıdım... Cemile?

: Buyur Aynur Abla?

: Kahvaltı ettiniz mi?

: Fazilet ablam kahvesini içiyordu...

: İki saat bekletti beni bir acı kahve hatırına.

: Onbeş dakika! Ocak ölü gözü gibi yanıyo, ne yapıyorum?

: Kahve dediğin yavaşa ateşte pişmeli zaten... Kahvaltı ettiniz mi?

: Ben bir bardak süt içtim sabaha karşı.

: Gaz yapmıştır.

: Yaptı. Perişan oldum. Cahit uyandı gaz çıkartmama...

: Ay, fecii vallahi!

: Bir gaz, bir gaz... kalktım buraya kaçtım.

: Duydum.

: Neden gelmedin yanıma?

: Anacım düş mü görüyorum, Japon bahçelerinde miyim, Çamlıca sirtlarında mıyım, bilmiyorsunuz ki o saatlerde?

: Ekmek kızartayım mı?

: Bir dilim. İncecik.

: (FAZİLET'e) Sen de istiyor musun abla?

FAZİLET

AYNUR

CEMİLE

AYNUR

CEMİLE

AYNUR

FAZİLET

AYNUR

FAZİLET

AYNUR

FAZİLET

AYNUR

CEMİLE

FAZİLET

CEMİLE

FAZİLET

AYNUR

CEMİLE

AYNUR

CEMİLE

AYNUR

CEMİLE

FAZİLET

CEMİLE

FAZİLET

CEMİLE

FAZİLET

AYNUR

: İstemem.

: Hiç yağsız beyaz peynir almıştık ya... onu da getir yanında.

: Çay sıcak duruyor zaten.

: Dök onu!

: Ne?

: Çayı dök, demliği temizle, yeni çay demle.

: (AYNUR'a) Keşke gelseydin yanıma.

: Cahit Abi duyar diye düşündüm.

: Duyarsa ne olacaktı ki?

: Dekoltemi görmesin istiyorum ablacım! (Gülerler.)

: Aman, aman! Görse de anlamaz, görmese de... Sineklere kışt diyecek hali yok adamın.

: Ayol gaz çıkaran sen misin, kocan mı, onu anlayamadım sabahın körtünde. (Gülerler.) Düş görüyordum zaten.

: Cahit abimi harcamayın öyle hemen. (Sessizlik)

: Sen git çayı demle, ekme kızart! Hadi bakayım!

: Sana da bir portakal soyayım mı Fazilet Abla?

: İstemez!

: Cemileciğim, kahvaltımı hazırlarken bir de yumurta haşla bana e mi?

: Yumuşak mı olsun Aynur Abla?

: Hayır. Lop olsun.

: Lop? Mu? İstiyorsun?

: Evet.

: Peki.

: (Güler.) On yıldır öğrenemedi rafadan yumurta demeyi!

: Yok, biliyorum da... komik geliyor.

: Neymiş komik olan?

: Yumuşak yumurtaya rafadan demek.

: Hadi kızım, hadi bakalım, git işine.

(CEMİLE kıkırdarak çıkar. FAZİLET gazetesine döner, biraz okur, gülmeye başlar.)

: N'oldu abla?

FAZİLET : Firengi üstüne bir yazı var burda.
 AYNUR : Zührevi Hastalıklar köşesini mi oku-
 yorsun?
 FAZİLET : Yok. Doktorunuz diyor ki köşesi... Fi-
 rengi işte adı üstünde yabancı hastalığı.
 AYNUR : Doğru ya. Frenk... Firengi.
 Fransızvari...
 FAZİLET : İngilizler, Fransız Humması derlermiş
 bu hastalığa eskiden. Fransızlar da
 Alman Hastalığı derlermiş. Floransahlılar
 için Napoli Ateşiymiş. Japonlar da hep
 Çinli Hastalığı demişler.
 AYNUR : Kimse üstüne almıyor ha?
 FAZİLET : Yüzyıllar içinde yavaş yavaş herkes si-
 filis demeye başlamış. Biz hariç.
 AYNUR : Biz hâlâ firengi diyoruz di mi?
 FAZİLET : Evet. Komik değil mi?
 AYNUR : Aman bir acaiptir bizim millet!
 FAZİLET : (Okur.) Tamburumu bulana mükafat!
 AYNUR : Atıyorsun!
 FAZİLET : (Gülerek) Yok valla, öyle yazıyor bu-
 rada. (Okur.) 4 Ocak Cuma akşamı
 02'de Osmanbey Semiramis Gazinosu
 kapısının yanında tamburum kayboldu.
 Bulan veya bulanı bilen fazlasıyla mem-
 nun edilecektir.
 AYNUR : Ne diye çalmışlar adamın tamburunu?
 FAZİLET : Her yer hırsız dolu. (Okur.) Komple
 cenaze töreni düzenlenir.
 AYNUR : Abla gözünü seveyim sabah sabah!
 FAZİLET : Ayol küçük ilanlara kadar her sabah
 okurum bu gazeteyi. Ne yapayım
 alışkanlık. Her sabah bir saat okumaz-
 sam bu gazeteyi... bir şeyim eksik
 kalıyor sanki.
 AYNUR : Bir saat mi sürüyor bu gazeteyi oku-
 mak?
 FAZİLET : Bir saat on iki dakika.
 AYNUR : Neydi o delikanlının adı?
 FAZİLET : Kim?
 AYNUR : Dün Nilgün'le gelen o çok bilmiş,
 yakışıklı?
 FAZİLET : Aman neresi çok bilmiş, neresi

FAZİLET : Firengi üstüne bir yazı var burda.
 AYNUR : Zührevi Hastalıklar köşesini mi oku-
 yorsun?
 FAZİLET : Yok. Doktorunuz diyor ki köşesi... Fi-
 rengi işte adı üstünde yabancı hastalığı.
 AYNUR : Doğru ya. Frenk... Firengi.
 Fransızvari...
 FAZİLET : İngilizler, Fransız Humması derlermiş
 bu hastalığa eskiden. Fransızlar da
 Alman Hastalığı derlermiş. Floransahlılar
 için Napoli Ateşiymiş. Japonlar da hep
 Çinli Hastalığı demişler.
 AYNUR : Kimse üstüne almıyor ha?
 FAZİLET : Yüzyıllar içinde yavaş yavaş herkes si-
 filis demeye başlamış. Biz hariç.
 AYNUR : Biz hâlâ firengi diyoruz di mi?
 FAZİLET : Evet. Komik değil mi?
 AYNUR : Aman bir acaiptir bizim millet!
 FAZİLET : (Okur.) Tamburumu bulana mükafat!
 AYNUR : Atıyorsun!
 FAZİLET : (Gülerek) Yok valla, öyle yazıyor bu-
 rada. (Okur.) 4 Ocak Cuma akşamı
 02'de Osmanbey Semiramis Gazinosu
 kapısının yanında tamburum kayboldu.
 Bulan veya bulanı bilen fazlasıyla mem-
 nun edilecektir.
 AYNUR : Ne diye çalmışlar adamın tamburunu?
 FAZİLET : Her yer hırsız dolu. (Okur.) Komple
 cenaze töreni düzenlenir.
 AYNUR : Abla gözünü seveyim sabah sabah!
 FAZİLET : Ayol küçük ilanlara kadar her sabah
 okurum bu gazeteyi. Ne yapayım
 alışkanlık. Her sabah bir saat okumaz-
 sam bu gazeteyi... bir şeyim eksik
 kalıyor sanki.
 AYNUR : Bir saat mi sürüyor bu gazeteyi oku-
 mak?
 FAZİLET : Bir saat on iki dakika.
 AYNUR : Neydi o delikanlının adı?
 FAZİLET : Kim?
 AYNUR : Dün Nilgün'le gelen o çok bilmiş,
 yakışıklı?
 FAZİLET : Aman neresi çok bilmiş, neresi
 yakışıklı allasen! Hasan kasaba kökenli
 bir kere!
 AYNUR : Bu gazeteye baktı da... Bu gazete
 dedi... dudaklarını oynatarak okuyan-
 ların gazetesidir!
 FAZİLET : Al işte bir densizlik daha! Nilgün'ün
 peşinde koşuyor bir aydır ama... Gaze-
 temizi beğenmiyorsa gelmesin!
 AYNUR : Ayol yakışıklı çocuk ama...
 FAZİLET : Cahit de hiç sevmiyor o çocuğu.
 AYNUR : Cahit Abi Nilgün'ün erkek arka-
 daşlarını topunu birden sevmeyiz.
 (CEMİLE girer bir tepsiyle. Zeytin, pey-
 nir, ekmekek, çay, yumurta)
 CEMİLE : Buyur Aynur Abla. Afiyet olsun.
 AYNUR : Sağ ol Cemile, eline sağlık.
 FAZİLET : Hem ben gazete okurken dudaklarımı
 oynatıyor muyum hiç!
 AYNUR : Aman Fazilet boş ver allasen...
 (AYNUR kahvaltı ederken kapı çalınır,
 CEMİLE açar. İNCİ Hanım, üstünde
 FAZİLET'inkine benzer bir sabahlıkla
 girer.)
 İNCİ : Günaydın. Ayol bizimkini bu sabah
 kapı dışarı edinceye kadar akla kararı
 seçtim vallahi!
 FAZİLET : Serbest meslek erbabınla evlenince
 öyledir İnci'ciğim! Bunlara sabah
 dokuz, akşam beş bir iş bulacaksın daha
 işin başında.
 İNCİ : Ay, öyle vallahi Fazilet!
 AYNUR : Kahvaltı ettin mi İnci Abla?
 İNCİ : Hem de nasıl! Kahvaltı sofrasını kur-
 duruyor Osman, karşısına da beni otu-
 tuyor. Ondan sonra bir saat memleket
 meseleleri, petrol krizi, yok enflasyon,
 yok Beşiktaş, mahalli seçimler, Polon-
 ya'nın son durumu, ay içim bayılıyor,
 efgan efganlar basıyor içimi, bizimki
 hâlâ dış ticaret açığı, damar sertliğine
 karşı bulunan yeni ilacın ishal yaptığı,
 tereyağın kolestrolle ilgisi olmadığı,
 mehtap mete'nin son aşkları, ülke nasıl
 yönetilmeli ve kimler tarafından

AYNUR : yönetilmeli hepsini bir saat anlatıyor.
 İNCİ : Kime?
 FAZİLET : Kime olacak ayol, bana!
 İNCİ : Baştan sıkı tutacaksın işi! Hep söyledi sana.
 İNCİ : Ay valla sıkıttan üç dilim yağlı ballı ekmek yedim. Rejim mejim hak getire tabii...
 AYNUR : Ayol neden kızyorsun Osman Abiye? Dinlemeyiver.
 İNCİ : (*Çok bilmiş*) Küsüyor şekerim. Yüzüne hayran hayran bakıp, aval aval kafamı sallamazsam, çocuk gibi küsüyor. (*CEMİLE kafasını sallayarak he-he-heee diye güler.*)
 FAZİLET : (*CEMİLE'ye*) Sen ne gülüyorsun kız?
 CEMİLE : Benimki benimle hiç konuşmaz sabahları.
 AYNUR : Ne var bunda gülecek?
 CEMİLE : Kucağına oturtur beni, çayımı içerken. Sever.
 FAZİLET : Aaaa? Bana bak Cemile, sen iyice azdın artık.
 İNCİ : (*Güler.*) Ay Fazilet, ay çok hoş, ay bırak anlatsın ayol!
 AYNUR : (*CEMİLE'ye*) Normal tabii. Seninkinin dış ticaret açığını anlatacak hali yok ya! Nerde çalışıyor?
 CEMİLE : Mahmut'u mu soruyorsun?
 AYNUR : Eveeet.
 CEMİLE : Maliye Bakanlığı'nda odacı.
 FAZİLET : Çamaşırları makineden çıkarıp, balkona astın mı?
 CEMİLE : Makineye koymadım daha.
 FAZİLET : Nedenmiş o?
 CEMİLE : İzin vermiyorsun ya, benim ellememe?
 FAZİLET : Düğmeleriyle oynama dedim Cemileciğim.
 CEMİLE : Bütün kirlileri koyayım mı makinenin içine?
 AYNUR : Olur mu?
 CEMİLE : Renklerine göre dizip ayırdım hepsini zaten. Üç bölük etti.

FAZİLET

NİLGÜN
 İNCİ
 AYNUR
 FAZİLET
 CEMİLE
 NİLGÜN
 FAZİLET
 NİLGÜN
 FAZİLET
 AYNUR

İNCİ
 FAZİLET
 NİLGÜN
 FAZİLET

NİLGÜN
 FAZİLET
 NİLGÜN
 FAZİLET

İNCİ

FAZİLET

NİLGÜN
 AYNUR

İNCİ

NİLGÜN

FAZİLET
 NİLGÜN
 FAZİLET
 NİLGÜN

: Bölük bölük yıkayalım onları bugün. (*NİLGÜN girer. Güzel bir genç kız. Blucin, bir gömlek, elinde telefon rehberi*)
 : Günaydın hepinize günaydın!
 : Günaydın canımın içi!
 : Günaydın Nilgün' çüğüüm.
 : Sabah şerifler hayrola küçük hanım!
 : Ben çamaşırlara bakayım! (*Çıkar.*)
 : Beni arayan oldu mu?
 : Robert Redford aradı.
 : Amaan anne!
 : Al Pacino aradı bir de. Hasan aramadı!
 : (*NİLGÜN'e*) Kızım, sabahın köründe kim arar seni?
 : Arayan arar! (*Gülerler.*)
 : Hayrola?
 : Neymiş?
 : Sabahın en erken saatleri senin için. Bu saatte giyinik vaziyette, elinde telefon rehberi mavi salona teşrif ettiğine göre... çok önemli bir şey olmalı.
 : Anne?
 : Efendim scanım.
 : Sence... evleneyim mi ben?
 : Valla bence fena olmaz kızım. Flört, flört, her yanımız flört oldu. Önce evlen, sonra flört et!
 : Aman Fazileet, kızın aklını karıştırma allah aşkına.
 : Onun akı karışmış zaten karışacağı kadar.
 : Yahu, basit bir soru sordum!
 : Basit mi? Basit ha! Evlenmek basit bir şey değildir Nilgün!
 : (*Çok bilmiş, alaycı*) Sen Aynur Teyzeni dinle kızım. Evlilik basit bir şey değildir. Heh heh heh!
 : Aman allah aşkına, canım sıkıyor zaten! Anne?
 : Efendim?
 : Misafirim gelecek bu sabah.
 : İyi. Gelsin. Hasan mı?
 : Uğur.

FAZİLET : Uğur mu? Uğur da kim kızım?
 AYNUR : Nilgünün?
 NİLGÜN : Uğur eski arkadaşım. Liseden.
 Şimdi... postacı.
 FAZİLET : Nasıl yani?
 NİLGÜN : Ne demek "nasıl yani"?
 FAZİLET : Postacı dedin de...
 NİLGÜN : Evet.
 İNCİ : Kızım... çekinmeden konuş bizimle...
 arkadaşım... sahiden postacı mı?
 AYNUR : Evet.
 NİLGÜN : Bildiğimiz postacı?
 AYNUR : Evet.
 İNCİ : (Ağlar gibi yapar.) Bu da mı gelecekti
 başıma?
 AYNUR : Yakışıklı mı bari?
 İNCİ : Ay çok heyecanlandım! (Geğirir.)
 Senin gibi asil bir kızın, alt tabakadan
 biriyle haşır neşir olması... ay çok
 güzel... ay çok hoş!
 NİLGÜN : Ben nereden asil oluyorum?
 FAZİLET : Kızım, sen köklü bir ailenin en tatlı ve
 en genç üyesisin.
 AYNUR : Postacı ile sıkı fıkı olman, bence pek
 hoş değil.
 İNCİ : Nedenmiş o? (Geğirir.) İmkansız Aşk
 filminde oluyordu bal gibi!
 NİLGÜN : Ne oluyordu?
 FAZİLET : Milyoner oğlan, bir sokak kızıyla evle-
 niyordu.
 NİLGÜN : Ben milyoner değilim ki...
 FAZİLET : Oğlan da değılsin! Ama arkadaşın pos-
 tacı!
 İNCİ : (Geğirir.) Ayol anlat biraz! Nasıl
 tanıştınız?
 NİLGÜN : Bilmem.
 FAZİLET : Buyurun işte!
 NİLGÜN : Bildim bileli tanırım Uğur'u. İyi arka-
 daşımdır.
 İNCİ : (Geğirir.) Aşık mı sana?
 NİLGÜN : Nereden çıktı şimdi bu aşk?
 AYNUR : Senin için doğru olan... bir
 mühendisle, bir iş adamıyla, ne bileyim
 bir bankacıyla ya da bir umum müdürle

CEMİLE

FAZİLET

İNCİ

FAZİLET

CEMİLE

FAZİLET

AYNUR

CEMİLE

İNCİ

AYNUR

NİLGÜN

CEMİLE

NİLGÜN

FAZİLET

NİLGÜN

FAZİLET

NİLGÜN

FAZİLET

AYNUR

İNCİ

NİLGÜN

CEMİLE

NİLGÜN

FAZİLET

İNCİ

ya da en iyisi bir diplomatla filan arka-
 daşlık etmektir Nilgün'cüğüm.
 : (Sağdan girer.) Televizyoncuyla araya-
 cak mısın hanımcığım?
 : Aaah, unuttum! Sabah dokuz buçuğu
 geçince aramanı bir yararı yok!
 : Hayrola?
 : Televizyon bozuldu. Dünyamız allak
 bullak oldu.
 : Tristana'nın sonun göremedik!
 : Kasetlerini getiriyorum canım. Seyre-
 deceğiz.
 : "Böyle Aşkın Isdırabı"nı da seyred-
 medik üç gündür!
 : Köyden Kente purohramını da!
 : Televizyonsuz ev olmuyor.
 : Oluyor, oluyor da... zor oluyor!
 (Kapı çalınır.)
 : Ay, Uğur'dur!
 : Bakayım mı?
 : Sen dur. (FAZİLET'e) Dedesini getire-
 cekti Uğur.
 : Dedesini mi? Nereye getirecekti?
 : Buraya.
 : Hoppalaa! İyi getirsin de, nereden çıktı
 şimdi bu kızım?
 : Bugün saat dörde kadar dedesine baka-
 cak kimse yokmuş! Benden rica etti. Za-
 rarsızdır dedi, sizde bir köşede oturur
 dedi. Ben de peki dedim.
 : Zararsız mı dedi?
 (Kapı çalınır.)
 : Deli miymiş dedesi?
 : (Güler.) Yesin onu ninesini!
 (Hep beraber gülerler.)
 : Niye deli olsun canım! Yaşlı biraz
 yalnızca.
 (Kapı çalınır.)
 : Bakayım mı kapıya karar verin
 hanımcığım.
 : Ben bakarım. (Çıkar.)
 : Bir bu eksikti sabah sabah!
 : Bugün Hamiyet gelecek bana öğleden

sonra.
FAZİLET : Cemile?
CEMİLE : Buyur?
FAZİLET : Bir sütlü kakao servisi yap bakalım, hindistancevizli bisküvileri de getir, hadi kızım.
CEMİLE : Sütlü kakao, hindistancevizi... cevizin Hintlisi de mi olurmuş?
(Söylenerek çıkar. CEMİLE çıkarırken, öbür taraftan FAHRETTİN girer. Yetmişbeş yaşlarında, cin gibi, sevimli bir ihtiyar. Şık giyinmiştir. Başında siyah borsalino şapkası. Elinde yanmayan bir sigara)
FAHRETTİN : Kerhane mi burası?
(Kadınlar feryat figan ayağa fırlarlar. Kapıda allak bullak UĞUR ile NİLGÜN belirir.)
NİLGÜN : Ne oluyor, neden bağınıyorsunuz?
(Sessizlik)
FAHRETTİN : (NİLGÜN'e) Ateşiniz var mı diye sordum onlara. *(Elindeki sigarayı gösterir.)*
NİLGÜN : Ne var bunda?
FAHRETTİN : Ben ne bileyim kızım?
FAZİLET : (NİLGÜN'e) Beyefendiyi tanıştırsana kızım, bizimle!
(İNCİ kıkırdar, AYNUR sabahlığını çekiştirir.)
NİLGÜN : Fahrettin Bey. Arkadaşım Uğur'un büyükbabası.
FAZİLET : Memnun olduk.
FAHRETTİN : *(Şapkasını çıkarıp hanımları selamlar.)* Ben ve şapkam. Biz de memnun olduk.
UĞUR : *(Gülümser, utangaç)* Eee, şey... ben kızımızın arkadaşayım efendim.
FAZİLET : Posta bayii olanı mı?
UĞUR : Postacıyım şimdilik.
İNCİ : Şimdilik. Sonra ne olacaksınız?
UĞUR : Yataklı trenlerin restoranında garsonluk yapmayı umuyorum efendim.
İNCİ : Bravo. *(FAHRETTİN'e)* Allah başışlasın, pek tatlı sizin torun.

FAHRETTİN : Eyvallah kokana! Senin torunlar ne alemdeler?
UĞUR : Dede! *(İNCİ'ye)* Kusuruna bakmayın... bazen gidip geliyor böyle.
AYNUR : Nereye gidip geliyor?
FAZİLET : Bizim eve gidip geliyor örneğin.
NİLGÜN : Fahrettin Bey bugün saat dörde kadar bizim konduğumuz olacak.
FAHRETTİN : *(FAZİLET'e)* Sizi bir yerden göztüm ısıyor. Adana'da bulundunuz mu hiç?
İNCİ : Ay, çok hoş!
AYNUR : Neresi hoş canım? Allah göstermesin!
FAHRETTİN : *(AYNUR'a)* Göstermez.
AYNUR : Efendim?
FAHRETTİN : Göstermez.
UĞUR : Dedeciğim, lütfen... bana söz vermişsiniz hani?
FAHRETTİN : Sen kimsin evladım? Bu evde mi çalışıyorsun?
UĞUR : Yandık!
NİLGÜN : *(FAHRETTİN'e)* Buyrun oturun lütfen. Bir çay içer misiniz?
FAHRETTİN : *(Oturur.)* İçerim ama o Adanalı dilber getirirse...
(FAZİLET'i gösterir.)
UĞUR : Dede!
FAZİLET : Cemileee!
NİLGÜN : Bağırma anne.
AYNUR : Saat dörde kadar ne yapacağız?
İNCİ : Ay çok hoş! Hamiyet gelecekti zaten. Bunu kaçırmasın. Kapıya bir not bırakıp geliyorum şimdi. *(Çıkar.)*
CEMİLE : *(Telaşla girer.)* Buyur?
FAZİLET : Nerede kaldı kakaolar?
FAHRETTİN : Evet, hanımefendi yerden göğe haklılar sayın Cemile Hanım! Nerede kaldı kakaolar ha? Nerede? Nerede o güleç yüzlü ve hindistancevizli ithal malı bisküviler? Nerede o eski şarkılar ve onları söyleyen buzağı bakışlı, ikibin kilo kadınlar? Kadınlar... efendim şöyle izah edeyim affınıza sığınarak, ben oldum bittim pek severim kadınları.
UĞUR : Benim gitmem gerekiyor.

NİLGÜN : (*Güler.*) Git haydi, meraklanma. Akşamüstü görüşürüz.

UĞUR : (*FAZİLET'e*) Memnun oldum.

FAZİLET : (*NİLGÜN'e*) Kızım, sen adam olmaya-caksın.

FAHRETTİN : Umarım kızınız adam olmaz hanımefendi.

UĞUR : Ben gidiyorum.

FAHRETTİN : Yolun açık olsun Büyük İnsan! Korsanların Kralı! Gördüğün yerlerin ateşini taşı bize! Bu sefil ruhları, yolculuklarının şavkıyla aydınlat biraz! Balinalardan haber getir bize! Fildişi ve altın dolu kumsalları anlat bize! Yelkenlere çarpan uçan balıkları ve onları başka bir şey zanneden zavallı tayfaları ve fosforlu cevriyeleri ve sırtında saplı bir torna-vida ile yirmibeş yıl Akdeniz, Atlantik, Karablenler, Pasifik ve Hint Okyanusunda dolanan ve sırtına saplı torna-vidaya gülen herkesi oracıkta öldüren Jan Lafit'i anlat bize! Heyyyooo hey! (*Birdenbire AYNUR'a*) Ateşiniz var mı?

AYNUR : Yok. İyiyim.

FAHRETTİN : Tebrik ederim. Sigaramı yakmak için istiyordum.

UĞUR : Ben gidiyorum.

NİLGÜN : Evet, git haydi.

UĞUR : Akşamüstü uğrar alırım büyükbabamı. Sağol Nilgün! Sen bir tanesin! Hep öyleydin. (*NİLGÜN'ü öper ve koşarak çıkar gider.*)

FAZİLET : Seni öptü.

NİLGÜN : Evet. Pek öpmek denemez, ama öper gibi bir şey yaptı.

FAHRETTİN : Postacı öpücüğü derler ona.

FAZİLET : Neymiş, neymiş?

FAHRETTİN : Postacı busesi!

FAZİLET : İlk defa duyuyorum bunu!

FAHRETTİN : Sen hiçbir postacı öpmemiştir de, on-dandır.

AYNUR : (*CEMİLE'ye*) Sen ne dikiliyorsun hâlâ buralarda?

CEMİLE : (*Hayran*) Beyefendiyi dinliyordum.

FAHRETTİN : (*CEMİLE'ye*) Seni bir postacı öptü mü hiç kızım?

CEMİLE : Ne bileyim ben, beybaba! (*Utandır, kırtır.*)

FAHRETTİN : Öptü mü, öpmedi mi?

CEMİLE : Öpmüştür herhal. Bir iki kere.

AYNUR : Hem de bir ya da iki kere!

FAZİLET : Tamam, tamam.

NİLGÜN : (*CEMİLE'ye*) Kakaoları getirebilirsin Cemile'ciğim.

CEMİLE : Öptü desek kabahat, öpmedi desek kabahat! Ama ne yapalım ki öptü işte, val-lahi öptü, billahi öptü... Ya postacıydı... ya da temizlik işçisi... ama öptü! Çok da güzel öptü! İyi ki de öptü!! Canım sağ olsun, gözümü yumdum, gönlümü açtım, ben onu öpmedim ama, onun beni öpmesine karşı çıkmadım. Günahı boynuma! Pek güzeldi. (*Çevresine bakar.*) Kakaolarımızı getiriyorum. (*Çıkar.*)

FAZİLET : Ne yapacağız şimdi?

FAHRETTİN : Benim uykum geldi. (*Ayaklarını uzatır, gözlerini kapatır, uyumaya başlar sessizce, güzel bir çocuk gibi*)

FAZİLET : (*NİLGÜN'e*) Kızım, sen benim yüreğime indireceksin!

NİLGÜN : Niyeymiş o? Çok tatlı bir adam değil mi anne?

FAZİLET : Yaa, öyle. Çok tatlı adam. Kapıdan girer girmez "burası kerhane mi" diye sordu!

NİLGÜN : (*Güler.*) Hepinizi hâlâ alı güllü sa-bahlıklarla görünce aklına gelmiştir har-halde.

AYNUR : Bana bak Nilgün...

FAZİLET : Kızım sen iyice kaçırдың ipin ucunu!

NİLGÜN : Yahu niye alınıyorsunuz anlamıyorum?

FAZİLET : Kim alınıyor kızım, tövbe estağfuğrullah!

INCI : (*Girer, başka ve daha renkli bir sa-*

FAHRETTİN : *bahlıkla* Hamiyet'e not bıraktım kapağa. Yedi numaradayım, oraya gel diye. Uyudu mu beyefendi?

FAZİLET : *(Yattığı yerden, gözlerini açmadan)* Beyefendi senin babandır!

NİLGÜN : *(NİLGÜN'e)* Terelelli mi bu?

AYNUR : Anne! Söylenir mi bu?

FAHRETTİN : Ayol, adam geldiğinden beri demediğini bırakmadı, ona neden kızmıyorsun? Karısı yok mu bunun?

AYNUR : Ayıp ayıp! Birincisi insanlardan söz ederken bu denmez. İkincisi ben soruyorum senin kocan var mı diye?

FAHRETTİN : Aaa, üstüme iyilik sağlık!

AYNUR : Sormuyorum, çünkü belli.

FAHRETTİN : Neymiş belli olan?

İNCI : Dul olduğun.

FAZİLET : Ayol evliya gibi adam valla!

AYNUR : Aman canım, hiç mi evliya görmedik İnciii?

FAHRETTİN : Nerden belliymiş dul olduğum?

FAZİLET : Değil misin?

NİLGÜN : *(NİLGÜN'e)* Öyle bir halt ettin ki sabah sabah!

FAZİLET : *(FAZİLET'i öper.)* Kızma canımın içi!

FAHRETTİN : Tam o kasabalı oğlardan kurtuldu diyorum, bu sefer bir postacı parçası... yetmiyormuş gibi bunak dedesini de getiriyorsun eve.

FAHRETTİN : Ayıp, ayıp! *(Gözlerini açar.)*

FAZİLET : Neymiş ayıp olan?

FAHRETTİN : Sen farkında değilsin ama böyle şeyler söyledikçe kıcım büyüyor biraz.

FAZİLET : Utanmaz adam!

FAHRETTİN : Bak, biraz daha büyüdü şimdi. Koca kıçlı kadın!

FAZİLET : *(İNCI güler, NİLGÜN'le birlikte)*

İNCI : *(İNCI'ye)* Ne gülüyorsun canım? Ne var gülecek bunda? Senin kıcın benimkinden küçük mü?

FAHRETTİN : Aman Fazileceet, sabah sabah şey mi ölçüşeceğiz yani?

FAZİLET : Cemileeee!

FAHRETTİN : Aaa! Üstüme iyilik sağlık!

AYNUR : A, bu kadarı da fazla artık! *(CEMİLE girer.)*

CEMİLE : Buyur beybaba?

FAHRETTİN : Bana sade bir kahve yap kızım.

CEMİLE : Kakao yapıyordum da...

FAHRETTİN : Beklet kakaoları... Kakaolar beklesin. Sade kahve yap sen. Onu getir, sonra kakaolara devam edersin. *(CEMİLE güler.)*

AYNUR : Ne gülüyorsun kız?

CEMİLE : *(FAZİLET'e)* Ne yapayım abla?

NİLGÜN : *(CEMİLE'ye)* Fahrettin Amca ne diyorsa onu yap: Sade kahve!

AYNUR : *(FAHRETTİN'e)* Neremden belli benim dul olduğum?

CEMİLE : *(AYNUR'a)* Biraz huylusundur ya abla...

İNCI : *(CEMİLE'ye)* Sus, sana soran mı var?

FAHRETTİN : Cemileeee!

FAZİLET : *(FAZİLET güler, herkes ona bakar, susar. Bir an. Kendiniz tutamaz yine güler.)*

FAZİLET : *(CEMİLE'ye)* Git, beyefendinin kahvesini yap.

FAHRETTİN : *(İNCI'ye)* Seni adın ne kızım?

İNCI : İnci.

FAHRETTİN : *(İNCI'ye iyice bakar.)* Ulan, hiç mi İnci görmedik!

İNCI : Ne demek oluyor bu? *(FAZİLET güler.)* Ne gülüyorsun ayol?

FAHRETTİN : İnciymiş!

CEMİLE : Mahmut beni, mücevherim-incim-pırlantam diye sever.

İNCI : *(Gegirir.)* Ben seçmedim ki adımı.

FAZİLET : *(CEMİLE'ye)* Kızım işine gitsene sen!

CEMİLE : Peki abla! *(Kendi kendine)* Bir sade kahve, dört sütlü kakao! *(Çıkar.)*

FAHRETTİN : Sen seçseydin adını, ne koyardım?

İNCI : Tuğba.

FAHRETTİN : Tuğba? Heh heh heeee!

FAZİLET : Ben memnunum isimden. Faziileet!

FAHRETTİN : Sen sus, sen konuşma! Senin kızımı postacılar öpüyor!

NİLGÜN : (Güler.) Amaan, Fahrettin Amca!
FAZİLET : Haklı!
FAHRETTİN : Haklıym tabii. Bu kız kurusu dulun adı neydi?
FAZİLET : (FAHRETTİN'in önüne dikilir, elini beline dayar.) Bana bak efendi! Diline sahip çık, yoksa kulağımdan tuttuğum gibi kapının önüne koyarım seni! Yeter artık! Bütün gün senin saçmalarını dinleyecek değiliz herhalde.
FAHRETTİN : Ben kendi halinde bir çöp torbasıyım, beni kapının önüne koyabilirsiniz. (Bi raz sinmiştir sanki)
AYNUR : Neremden belli benim dul olduğum?
İNCİ : Amaan Aynur, başka işin mi yok! Öylesine konuşuyor işte!
FAZİLET : Bu evde terbiyesizlik istemiyorum, saygısızlık istemiyorum!
FAHRETTİN : Fazileet!
FAZİLET : Bu evde bu adamı da istemiyorum!
NİLGÜN : Anne?
CEMİLE : Kahvenizi getirdim. (Sağdan bir fincan kahveyle girer.)
FAHRETTİN : Sağ ol kızım. Koy şuraya. (FAZİLET'e) Bu evde terbiyesizlik istemiyor musun şişman fıstık?
FAZİLET : Ay, şimdi yangın vaar diye bağıracağım!
FAHRETTİN : (AYNUR'a) Bu kadın seni kıskanıyor.
AYNUR : Ablam o benim.
FAHRETTİN : Gençliğini, güzelliğini kıskanıyor.
AYNUR : Olmaz öyle şey.
FAHRETTİN : Evet, evet, evet.
İNCİ : (NİLGÜN'e) Kız, iyi karıştırdın ortalığı bu sabah!
NİLGÜN : Çok tatlı adamdır İnci Abla... Bugün biraz daha... azdı! Nedense vallahi bilmiyorum.
AYNUR : Neyimi kıskanacak canım, zavallı bir dulum ben.
FAHRETTİN : Hah! Dememiş miydin?
AYNUR : (CEMİLE güler.) : Ne gülüyorsun be?

FAZİLET : Olur şey değil!
FAHRETTİN : Tamam, tamam! Bir dakika!
AYNUR : Terbiyesiz adam!
CEMİLE : (AYNUR'a) Gülmüyordum ablacım...
İNCİ : Fazilet, çocuklaşma allah aşkına!
FAZİLET : Nilgün, bayılacağım şimdi sırakkadak!
NİLGÜN : Fahrettin Amca, yapmayın ne olur!
FAHRETTİN : Hoop! Kızlar, kızlaaar! Bir dakika susun yahu!
 (Sessizlik)
FAHRETTİN : Yetmiş iki yaşındayım ben. Geçen gün hesap ettim onyediyi ayrı işte çalışmışım bugüne kadar.
FAZİLET : Bize ne bundan canım!
FAHRETTİN : Öğle yemeği yaklaşıyor da...
AYNUR : Ne ilgisi var?
İNCİ : Neyle?
AYNUR : Ha?
İNCİ : Neyin neyle ne ilgisi var, anlamadım.
FAHRETTİN : On yedi işte çalışmışım şimdiye kadar. Bu işlerden biri neydi biliyor musunuz?
FAZİLET : Nereden bilelim canım!
FAHRETTİN : Ahçılık.
AYNUR : Ay çok hoş.
FAZİLET : Mümkün değil.
FAHRETTİN : Nedenmiş o?
FAZİLET : Sen de pek ahçı' hali yok da...
FAHRETTİN : Neden? Kaç tane ahçı tanıdın bugüne kadar?
FAZİLET : (Bir an düşünür.) Doğru yahu, hiç ahçı tanınmadım.
FAHRETTİN : Dört yıl, önce Liman Lokantasında, sonra Piri Reis Yolcu Vapurunda başaahçı olarak çalıştım.
İNCİ : Sonra?
FAHRETTİN : Sonra bir define işinden ötürü bıraktım ahçılığı.
NİLGÜN : Ne iş, ne işi Fahrettin Amca?
FAHRETTİN : Define işi Nilgün'cüğüm. Akdeniz'deki banklardan altın, mücevher filan çıkartma işi... uzun hikâyedir bir gün anlatırım. Uçan balonla Afrika'da turist gezdirdiğimi biliyor muydun?
FAZİLET : Yalan, yalan, yalan.

FAHRETTİN : Ayıp, ayıp, ayıp.
NİLGÜN : Doğru söylüyor anne, Uğur'da eski bir fotoğrafı bile var.

AYNUR : Neyin fotoğrafı?
NİLGÜN : Uçan Balon'un sepetinde Fahretin Amca'nın.

CEMİLE : Amanım.
FAHRETTİN : Cemile kızım?
CEMİLE : Buyur Amca...
FAHRETTİN : Sen bana yardım edersen, bugün öğle yemeğini ben pişireyim diyorum.

FAZİLET : A, vallahi olmaz, billahi olmaz.
NİLGÜN : Neden olmuyormuş anne?
FAZİLET : Elin adamının mutfağında işi ne canım?

CEMİLE : Ben de el kızıyım abla ama yıllardır senin mutfağındayım.
FAZİLET : Sen sus kız, sen ağzını açma artık!
İNÇİ : Hem ne pişirecektiniz ki?
FAHRETTİN : Ohhooo, neler neler?
İNÇİ : Yaa, neler neler mesela?
FAHRETTİN : Efendim, yemek pişirmek bir sanattır. Bu sanatta nefaset temini için bazı esash noktalara ehemmiyetle dikkat etmek iktiza eder ve zaruridir.

FAZİLET : Sanatçı tarafınızda mı var efendim?
FAHRETTİN : Yok. Gerçi ucundan kıyısından buluşmuşluğum vardır sanata.

AYNUR : Nasıl ucundan, hangi kıyısından?
FAHRETTİN : Bir süre bir resim galerisi işletmiştim. Ünlü ressam Üstat Tark Çuhacı rahmetlinin resimleri yanı sıra bazı ünlü ressamlarımızın ortaya çıkmasına neden oldum ama işler gayet iyi giderken bir petrol işine girmek için o işi terk etmek zorunda kaldım. Uzun hikâyesidir, sonra anlatırım. Gelelim yemek pişirme sanatına...

FAZİLET : Adam gerçekten niyetli mutfağıma girmeye!
FAHRETTİN : Herhangi bir yemeğin yanmadan pişebilmesi için, müstesna tertipler hariç, ekseriyetle ateş veya fırın harareti

ne çok kuvvetli, ne de çok zayıf, yani orta olarak tesbit edilmeli ve reçetelerdeki icaplara göre daima veya sık sık karıştırılmalı, yahut da kontrol edilmelidir. İyi bir yemek, iyi bir demokrasi gibidir. İzah ettiğim maddelere harfiyen riayet olunduğu takdirde leziz ve mükemmel yemek pişirmemekte sebep yoktur. Fakat bunlardan birinin ihmalî neticesinde o yemekte nefaset aramak yersiz olur.

NİLGÜN : Bizim demokrasi gibi.
FAZİLET : Nilgün, maaşallah bakıyorum boyundan büyük laflar ediyorsun. Hasandan mı öğrendin bunları?

FAHRETTİN : Hasan da kim?
NİLGÜN : Bir arkadaş.
FAHRETTİN : Nereli?
NİLGÜN : Urfalı.
FAHRETTİN : Sade yağlar ikiye ayrılır. Eritilmiş Urfa havalisi ve eritilmemiş Karadeniz havalisi yağları.

AYNUR : Bunun Hasan'la ilgisi nedir?
FAHRETTİN : Urfa havalisi yağları kalite sırasıyla şöyledir. Urfa, Siverek, Diyarbakır ve Kars yağları. Eritilmemiş Karadeniz havalisi yağları ise Trabzon Vakfikebir yağı ve Trabzon Adi yağı olmak üzere ikiye ayrılır. Bir yemeğin yağı çok önemlidir hanımefendiler.

FAZİLET : Fahrettin Bey, bunları niçin anlatıyorsunuz bize?
FAHRETTİN : Size yemek pişireceksem mutfağınızda eksiklik olup olmadığını bilmem gerekiyor.

FAZİLET : Ne eksiklik olacakmış, her şeyimiz Avrupa!
FAHRETTİN : Tencere, kuşane, küçük kap, tepsi, tava, delikli kepçe, deliksiz kepçe, yumurta çırpmaya mahsus tel, tel ızgara ve üstünde soğan ve sebze kıyacak küçük tahtanız yoksa, ben sizin mutfağa girmem.

FAZİLET : Hepsi var ayol, fazlasıyla var ama bizim mutfağa girmenize izin veren birisi yok.

FAHRETTİN : Kalın delikli süzgeç makarna için, ince delikli tel süzgeç et suyu ve salça süzmek için, elek, pompres, et makinesi, havan, nemse kalıbı, tırtıl, sıkma torbası, yumurta sürmeye yarayan fırça ya da tavuk tüylü yoksa beni hiç yormayın.

İNCI : Amca sizin elektrikten filan haberiniz yok galiba.

AYNUR : Sizin mutfakta her şey el ile yapıyor, galiba.

FAHRETTİN : Yemek, iyi bir yemekse el ile yapılır.

FAZİLET : Tavuk tüylü olmazsa olmuyor mu yani?

FAHRETTİN : Kalın samur fırça da olur. Ayrıca merdane, oklava, et döğmeye mahsus demir, tavuk makası ve terazi ve ölçü yoksa bir mutfakta, o mutfak mutfak değildir.

FAZİLET : İyi. Bizim mutfak mutfak değil öyleyse.

AYNUR : Hem ne yemeği pişirecektiniz ki?

FAHRETTİN : Ne isterseniz. Asma kabağı musakkası da pişiririm, Kleopatra usulü Balık Graten de! Zeytinyağı Sultani Bezelye sotesi de olur, Beyinli Beykoz Kebabı da. Mönier usulü dil balığı tavası mı istersiniz, Hicaz pilavı mı? Kestaneli hindi kızartması mı yapayım, Toskana usulü İtalyan çorbası mı?

CEMİLE : Kebaplardan ne vaaa?

FAZİLET : Sus kız! Fahrettin beyin dikkatini dağıtma!

FAHRETTİN : Çöp kebab, bostan kebabı, testi kebabı, islim kebabı, çömlek kebabı, horhor kebabı, patlıcanlı ya da kremalı kebab, hasanpaşa kebabı, tekke kebabı, kanarya kebabı, saç kebabı, Halep işi kebab, tas kebabı, orman kebabı, yörük kebabı, avcı kebabı, çoban kebabı...

İNCI : Ay içim bir hoş oldu valla Fahrettin Bey.

AYNUR : Ağzım sulandı ayol.

FAZİLET : Benim de canım çekti.

NİLGÜN : Bütün bunları gerçekten yapabilir misiniz Fahrettin Amca?

FAHRETTİN : Senjak usulü Levrek, stafato makarna, Muska böreği, Föyete Peynirli ve Kıymalı Nemse böreği, Mareşal içli vafovan nemli börek, Sultan Reşat pilavı, Buhara pilavı, fırında stülün, Şikenperver çorbası, Negresko usulü fırında Uskumru, Yaban ördeği yahni-si... ne isterseniz!

CEMİLE : İki şeyi anlamadım ben.

FAHRETTİN : Neymiş onlar, çekinmeden sorabilirsin kızım, bilmemek değil ayıp olan öğrenmemek!

CEMİLE : Mareşal içli börek dedin ya, onu pek anlamadım. Bir de kebablardan tekke kebabını anlamadım.

FAZİLET : Kız sen bizimle alay mı ediyorsun?

CEMİLE : Yok abla.

FAZİLET : Bu ikisini anlamadın da şikenperver çorbasını anladın mı?

İNCI : Mönier usulü dil balığı tavasını ya da?

AYNUR : Negresko Uskumruyu?

CEMİLE : Şikenperver çorbasını anlamayacak ne var abla?

FAZİLET : Sen git çamaşırları as bakayım.

AYNUR : Bizim kakaoları getirirsen de olur artık. Yemek yiyeceğiz galiba. (CEMİLE söylenerek çıkar.)

NİLGÜN : (Saatine bakar.) Benim gitmem gerekiyor, iki saate kalmaz dönerim.

FAZİLET : Kızım nereye bu saatte? Bak Fahrettin Bey yemek hazırlayacak. (NİLGÜN'ün yanına gider.) Bana bak, bu deliyi başımıza bırakıp nasıl kaçarsın şimdi?

NİLGÜN : Hemen geleceğim tontonum! Hasan ile önemli bir konuyu görüşmem gerekiyor.

FAHRETTİN : Urfalı Hasan.

NİLGÜN : Nerden biliyorsunuz?

FAZİLET : Ayol adamın bilmediği şey var mı?

FAHRETTİN : Sen söyledin az önce Nilgün'cüğüm.

NİLGÜN : (Güler, annesini öper.) Haydi şimdilik çavv. (Çıkar.)

FAHRETTİN

: (NILGÜN'ün taklidini yapar.) Şimdilik
çaav! Anadolu İtalyan'larından Fazilet
kızı Nilgün. Şimdilik çaav!
(FAHRETTİN sıkıntılı bir yüzle göğsüne
bastırır elini, derin bir soluk alır. Alaturka
ince bir fasıl başlar. Usulca
güllümser FAHRETTİN. Koltuğa gider,
oturur. Yemek sahnesini bir delikanlı
gibi, biraz fazla hareketli oynamıştır
belki. Kadınlar [FAZİLET, AYNUR ve
İNÇİ] adamın pek iyi hissetmediğini an-
lamazlar.)

FAZİLET
FAHRETTİN

: Vaz mı geçtiniz yemek pişirmekten?
: Biraz... dinlenmem gerekiyor şimdi.
Kusura bakmayın.

İNÇİ
AYNUR
FAZİLET
AYNUR

: Ayol taş attın da kolun mu yoruldu?
: Palavra atmaktan bitap düştü adam.
: Ay çok acıktım vallahi.
: Düünden kalma, düdüklüde kıymalı
bamyaya olacak.

İNÇİ
FAZİLET
İNÇİ

: Soğanlı domates salatası da vardı.
: Bir de menemen yaparız bol acılı.
: Ooh, yeme de yanında yat! (Hafifçe bir
göbek atma figürü, bir an için FAZİLET
de katılır, gülerken mutfak tarafından
çıkartılır. Alaturka fasıl devam eder.
FAHRETTİN soluklanır oturduğu yerde.
Kendini yoklar. Daha iyi hissettiğine
karar verir, hafifçe gülmüser, bir sigara
yakar hemen! Kendi kendine konuşur.)

FAHRETTİN

: Düdüklüde kıymalı bamyaya yiyecekler.
Cemile, Mareşal İçli Nemse Böreğini
anlamadı, bir de... tekke kebabını...
oysa bizim yıllardır, yüzyıllardır durma-
dan, bıkmadan yediğimiz iki yemektir
bunlar. Anlasak da yeriz, anlamasak
da... Ya mareşal içli nemse böreği ya da
tekke kababı! (Güler, gülerken öksürür,
sigarasını söndürür.) Uğur'un Nilgün'le
ne işi var? Bu insanlarla ne işi var?
Balıkçılığı ben öğrettim ona, bir dalışta
on kilodan aşağı balık çıkartmadan
çıkamazdı sudan. Sonra avcı rehberliği

yaptı dağlarda iki yıl. Düz duvara
tırmanır kerata! Baktım çıkageldi, kent
yaşamını özlemiş. Ne demekse? Postacı
olarak çalışıyor bir zamandır, ama bili-
yorum bundan da bıkar. İçi sıkıntılı bu
çocuğun. Bana çekmiş... ama o daha
çok genç... ama görgüllüdür, bilgilidir,
iyi kalplidir, dürüsttür neme lazım...
Sıkılmıyor mu bu insanlardan? Seviyor
mu Nilgün'ü? Aklım ermez oldu bir
sürü şeye... artık istediğim her şeyi her-
kesin yüzüne pattadak söyleyecek kadar
yaşlıyım. En ağır şeyi söylediğim zaman
bunak bir ihtiyar, yarı deli bir dede yeri-
ne koyuyorlar beni, ben söylediğimle
kayıyorum, onlar da dinledikleriyle...
ama bu işin de tadı kaçmaya başladı
artık. Kendi kendimle konuşur oldum.
Eskiden de konuşurdum kendimle ama
bu kadar sık ve yüksek sesle değil. Yo-
ruldum mu nedir? Benim bildiklerimi
kimse bilmiyor, herkesin bildiklerine de
ben akıl erdiremiyorum. Bu dünyada, bu
insanların dünyasında benim yerim yok
artık gibime geliyor. Ne hale getirdiler
bu cennet gibi yeryüzünü üçyüz-dörtüyz
yıl gibi kısa bir zamanda! Dostlarım da
bire birer yitip gittiler. Kazanova
Kenan, Piyanist Orhan, Cambaz Sülün.
Sihirbaz Sabri, Sinemacı Remzi, Zapata
Rüstem... hepsi öldüler. Hepsini de hayatı
güzel gören, hiç kimseye başağnısı ol-
madan yaşamış, tatlı insanlardı ve hepsi-
nin bir ortak özelliği daha vardı:
Çalışkandılar. Kendileriyle barış
içindeydiler. Bölük pörçük değildi
hiçbiri. Dünyaya yabancı değildiler.
Evet, yoksuldular. Paraları yoktu demek
istiyorum. Bu yüzden maddi ve manevi
sıkıntıları oluyordu, daha çok manevi
sıkıntılar... ama her şeye ve birbirlerine
hoşgörülle yaklaşıyorlardı. Biraz derbe-
der bir hayli dağınık insanlardı ama se-
vimliyidiler. Televizyon, seks, futbol,

araba, kat, deniz kıyısı, geziler, reklamlar filan kaplamamıştı hiçbirinin hayatını. Şimdinin sevgi propagandası yapan nefret dolu insanlarına da uzak durdular hep. Bozulmamış insanlardı hepsi dostlarımın! Kukla değildi hiçbiri! Hepsi öldü, bir ben kaldım, iyi mi? Beni de oldum bittim uyumsuzlukla suçlarlar! Kim bilir, belki haklıydılar! Kelebek olmayı bekleyen bir tırtıl gibi kozanın içinde oturanları sevmemek uyumsuzluksa... ben uyumsuzum o zaman! Nevzad diye bir arkadaşım vardı, ne tatlı adamdı... Figüran Nevzad. Bir sürü filmde beş on saniye süren figüran rollerine çıkmıştı ama kendini Laurence Olivier gibi görürdü! Şekspir'i ezbere bilirdi ama oynaya oynaya Uzakta Kal Sevgilim, Fıstık Gibi Maaşallah, Abidik Gubidik gibi filmlerde bir an göründüğüyle kaldı. Mutluydu bu durumdan. Kendiyle ve çevresiyle tatlı tatlı dalgasını geçti ömür boyu. Mutlu öldü sonunda... (Bir sigara yakar.) Dütüklüde Kıymalı Bamya yememiştir bir kere bile! Ben de yemedim hiç! Zapata Rüstem de yememiştir! Cambaz Sülün ve Fosforlu Naciye ve Korsan Bahriye ve katilin biriyile evlenen ve mutlu olan uzun yol şoförü Sabiha, bunlar hayatlarında bir kez olsun konken oynamış değildiler! Konken ve televizyon dizileri, düdüklüde kıymalı bamya ile gizli bir ilişki içinde mi yoksa? Aralarında gizemli bir bağ mı var bunların? Bu tembellik, bu dedikodu, bu boş vermişlik bir düdüklünün içine sigar mı? Akılım iyice kanşıyor, hiçbir şeye akıl erdiremiyorum artık.

HAMİYET

: (Kürk yakalı mantosu ve şapkasıyla sokak kapısından girer.) Hu huu? Kimse yok mu?

FAHRETTİN

: (Oturduğu yerden bağırır.) Hepsi

HAMİYET

öldü! Ben yalnız kaldım.

: (Aay diye bir feryad ile geriler bir adım. Ödü kopmuştur.) Yanlış geldim galiba, siz kimsiniz, burası neresi, ben nerdeyim?

FAHRETTİN

: (Ayağa kalkar.) Ben nerdeyim, bu dana pırzolayı kim ismarladı?

HAMİYET

: Burası Fazilet Hanımın evi değil mi?

FAHRETTİN

: Adanahıy mı soruyorsun?

HAMİYET

: Ne münasebet! Doğma büyüme, yedi göbekten buralıdır Fazilet.

FAHRETTİN

: Sen nerelisin?

HAMİYET

: Ben de buralıyım. Dedem sarayda se-yisti.

FAHRETTİN

: Utanmıyor musun bu kıyafette ortalıkta dolaşmaya?

HAMİYET

: Ne varmış kıyafetimde?

FAHRETTİN

: Daha ne olacaktı? O şapka ne öyle, o gözlükler? Hafif süvari alayının hücüründen mi çıktın?

HAMİYET

: İnci hanımı arıyordum, kapısına not bırakmış da...

FAHRETTİN

: Ne diyormuş notta?

HAMİYET

: Aşağıda Faziletteyim, oraya gel diyor.

FAHRETTİN

: Kim diyor?

HAMİYET

: İnci.

FAHRETTİN

: Haa, Tuğba...

HAMİYET

: Tuğba da kim?

FAHRETTİN

: İnci.

HAMİYET

: Notu bana yazmış.

FAHRETTİN

: Kim?

HAMİYET

: Ay bayılacağım, İnci!

FAHRETTİN

: Ne yazmış?

HAMİYET

: Fazilete gel, ordayım yazmış!

FAHRETTİN

: Neden yazmış?

HAMİYET

: Orada bulamayıp buraya geleyim diye.

FAHRETTİN

: Kime yazmış?

HAMİYET

: Bana yazmış.

FAHRETTİN

: Sen kimsin?

HAMİYET

: Hamiyet Beykozlu.

FAHRETTİN

: Beyinli Beykoz Kebabı yedin mi hiç?

HAMİYET

: Nasıl şeymiş o? Siz kimsiniz? Burası Fazilet Hanımın evi değil mi?

AHRETTİN : Ne yapacaksın Fazilet'i? Sen İnci'yi aramıyor muydun?

AMİYET : Evet ama kapıya not bırakmış.

AHRETTİN : (Güler.) Kim bırakmış?

AMİYET : İnci bırakmış.

AHRETTİN : Fazilet'in kapısına mı?

AMİYET : Hayır, kendi kapısına.

AHRETTİN : Öyleyse burada ne işin var? Bu kapıda not yok ki, di mi?

AMİYET : Buraya gel diyor.

AHRETTİN : Kim diyor?

AMİYET : İnci diyor.

AHRETTİN : Ha iyi, hani görmemiştin İnci'yi?

AMİYET : Ay, bayılacağım, görmedim.

AHRETTİN : Nerden biliyorsun buraya gel dediğini o zaman?

AMİYET : Not bırakmış.

AHRETTİN : Nereye bırakmış?

AMİYET : Kapısına.

AHRETTİN : Kime bırakmış?

AMİYET : Bana.

AHRETTİN : Niçin bırakmış?

(HAMİYET şakkadak düşüp bayılır.)

AHRETTİN : Hah şöyle. Aferin. (Oturur, ayaklarını uzatır, gözlerini kapar, mesut, mutlu kestirir biraz. Alaturka fasıl duyulur yine. Uzunca bir süre. Mutfak tarafından İNCİ ile FAZİLET girerler. FAHRETTİN yatığı yerden konuşur.)

Yediniz mi kıymalı bamyayı?

AZİLET : Yedik. Pek güzel olmuştu. Biraz kaldı. İster misin?

AHRETTİN : Yok almayayım ben. Düdükliüde kıymalı bamyaya dokunuyor bana.

İCİ : Hamiyet nerede kaldı? Çoktan gelmesi gerekiyordu.

AHRETTİN : Hamiyet okuma yazma biliyor mu?

İCİ : Bilmez olur mu ayol? Aynı kız lisesinde okuduk üçümüz de.

AZİLET : Neden soruyorsun bunu amca?

AHRETTİN : Hani... yani ne bileyim... kapıdaki notu sökebildi mi diye merak ettim de. Biraz huylu bir kadın mı bu Hamiyet?

AZİLET : (İNCİ'ye) İşte yine başladı bu. Ah

FAHRETTİN : Nilgün ah!

FAHRETTİN : Şu masanın altında biri yatıyor, o olmasın sakın?

(İNCİ ile FAZİLET eğilip masanın altına bakarlar ve baygın yatan HAMİYET'i görürler.)

İNCİ : Aaa, üstüme iyilik sağlık, yetişin dost-laar!

FAZİLET : Cemileee, koş kız koş! Ne yaptın kadına ha? (FAHRETTİN'e söylemiştir.)

İnci, gel kaldıraım kızı!

İNCİ : Ay, fena oluyorum, ay şimdi bayılacağım.

FAZİLET : Gel tut kolundan, kanepeye yaturalım. Bayıldı mı, fenalık mı geçiriyor? Hay Allahım sen büyüksün yarabbi!

CEMİLE : Buyur abla, beni mi çağırdın?

FAZİLET : Neredesin kız? Git banyodan limon kolonyasını getir.

CEMİLE : Peki abla. Ne oldu hanıma, neden bayılmış?

FAZİLET : Git kolonya getir! (CEMİLE söylenerek çıkarken AYNUR girer.)

AYNUR : Aaa, ne oldu Hamiyet ablaya?

İNCİ : Geldiğimizde masanın altında yatıyordu.

FAZİLET : Bu adam bir şey mi yaptı acaba?

FAHRETTİN : Daha neler, daha neler?

FAZİLET : Hamiyet, Hamiyeet?

İNCİ : Hamaş? Haaa-mooaş?

AYNUR : Ciciko, ciccii-kooo?

(HAMİYET gözlerini açar, biraz kendine gelir gibi olur. CEMİLE limon kolonyası ile girer, şişeyi FAZİLET'e verir, FAZİLET limon kolonyasını HAMİYET'in alınına, burnuna, boynuna sürerken FAHRETTİN ayağa kalkar ve kadınların arkasından HAMİYET'e görünür. Elini sallar. Sevimli.)

FAHRETTİN : Haaamaşş! Nasılsın bakayım?

(HAMİYET ay deyip yine bayılır. CEMİLE gülmeye başlar. FAZİLET, AYNUR ve İNCİ, FAHRETTİN'e dönüp

değişik tonlarda "Aaaa" sesi çıkarırlarken, neşeli bir alaturka çalmaya başlar. Sahne giderek bir pantomime dönüşürken müzik yükselir, perde yavaş yavaş kapanır.)

PERDE

2. BÖLÜM

(Işık. Aynı salon-oturma odası-yemek odası. Birinci perdenin sonunda HAMIYET Hanımın yatırıldığı kanepenin üstünde FAHRETTİN uyumaktadır. Güzel bir alaturka çalar. Uzunca bir an. Kapı çalar hafifçe. Müzik devam eder. Kapı bir daha çalınır, yine hafifçe. Sağdan CEMİLE girer. FAHRETTİN'e bakar, gülümser; sonra kapıyı açmaya gider. UĞUR'la beraber geri döner sahneye. UĞUR'un üstünde birinci perde-deki postacı giysileri vardır. Çantası filan)

- CEMİLE : Şşşt! Uyuyor bebek gibi...
UĞUR : Üşümüş bebek elleri gibi.
CEMİLE : Heee.
UĞUR : Herkesi kaçırtmış yine.
CEMİLE : Aman çok tatlı adam, geldiğinden beri yapmadığını komadı, kasıp kavurdu ortalığı. Bir de tatlı dili var. Çok güldürdü beni.
UĞUR : Nerede konken-spor idare heyeti?
CEMİLE : Üst kata, İnci Hanıma çıktılar. Bizim televizyon bozuk ya! İnci Hanımda "Böyle Aşkın Isdırabı"nı seyredecekler.
UĞUR : Sen seyretmiyor musun?
CEMİLE : Aynur Abla anlatır bana bugünkü bölümü. Nasıl olsa hepsi birbirine benziyor. Uğur Abi?
UĞUR : Efendim?
CEMİLE : Senin deden gibi adam görmedim ben. Olmaz bööle şey!
UĞUR : Başka türlü bir adamdır Fahrettin Bey... Beni o büyüttü.
CEMİLE : Baban yok muydu?
UĞUR : Yoktu. Uzun hikâye. Dedemin elinde büyüdüm ben. Bugün bu mevkiye gelmişsem onun sayesinde!
CEMİLE : Hangi mevki?
UĞUR : (Biraz düşünür.) Müşgül mevki! (Gülerler.)

CEMİLE : Postacıların komutan üniforması
yaraşıyor sana Uğur Abii!

UĞUR : Sağ ol Cemile. Elimdeki bilet birinci
mekkii... yani doğarken öyle kesmişler
biletimi... ama nedense sürekli müşkül
mekkiide kalıyorum.

CEMİLE : E, kondüktöre bildirsene durumunu!
UĞUR : (*Ciddileşir.*) Aa, kondüktörün durumu,
benimkinden daha acıklı... Bir kere
kondüktör üçüncü mevkii vagonlara
bakmaya almışmış, bizim biletleri
anlamıyor pek. Bunlar nerede kesiliyor
hemşerim diye soruyor.

CEMİLE : N' aapsın adam, görmediyse?
UĞUR : Öyle. N' aapsın adam görmediyse. Bir
de bir başka kondüktör var.

CEMİLE : Öyle mi?
UĞUR : Evet. O da bir bürokratik hata sonucu
orada bulunuyor. Adam aslında orkestra
şefi, kondüktör olarak, bu kadrodan ya-
taklı trenlere tayini çıkmış bir kere,
haydi bakalım, işin içinden çıkabilirsen
çık!

CEMİLE : Zavallı.
UĞUR : O da birinci mevkii biletle müşgül
mekkiide çalışmak zorunda.

CEMİLE : Yolculuk iyi bir şey değil Uğur Abi.
UĞUR : Nedenmiş o?
CEMİLE : İnsanın yerinden yurdundan olması iyi
bir şey mi?

UĞUR : Öyle, iyi bir şey değil. Ama insanın
yeri yurdu yoksa ne olacak?

CEMİLE : Yersiz yurtsuz insan olur mu Uğur
Abi?

UĞUR : (*CEMİLE'ye bakar uzun uzun.*
Gülümser.) Olmaz. Olmamalı. Haklısın.
(*Sessizlik*)

FAHRETTİN : (*Yattığı yerden*) Yersiz yurtsuz insan
olmaz olur mu be?! Ben ne oluyorum?
Zapata Rüstem, Meksikalı mıydı?

UĞUR : Uyuyorsun sanıyordum.
FAHRETTİN : Herkes öyle sanıyor yıllardır! Sen de
katil stürüye!

CEMİLE : Uğur Abiye de mi kızgınsın Fahrettin
Amca?

FAHRETTİN : Hayır. Ona da, başkalarına da, artık hiç
kimseye kızgın değilim ben. Beni hiçbir
şey kızdıramıyor artık. Postacıya mı
kızacağım?

UĞUR : Dede? Gidelim mi artık?

CEMİLE : Çay demlemiştim.

FAHRETTİN : Gidelim. (*Duraklar.*) Nereye gide-
ceğiz?

UĞUR : Yürütürüz biraz. Dışarı çok güzel, tam
senin istediğin gibi.

FAHRETTİN : Nasıl?

UĞUR : Yanık yaprak kokulu, buğulu, serin,
dumanlı bir güz akşamı başlıyor. Paltosuzların havası dersin ya sen...

FAHRETTİN : İyi. Gidelim öyleyse.

CEMİLE : Çay demlemiştim.

FAHRETTİN : O acayip insanlar neredeler kızım?

CEMİLE : Üst kata çıktılar.

FAHRETTİN : Yok yahu! Terfi mi ettiler? Üçün biri-
ne mi tekabül ediyorlar artık? Çok mem-
nun oldum.

CEMİLE : (*Güler.*) Hamiyet Hanım'ın ödü koptu
sizden.

FAHRETTİN : Sen öyle zannet. Kimse korkmuyor
benden. Kimse ilgilenmiyor bile artık.
Herkes her şeyi biliyor!

UĞUR : İnci Hanım neyi biliyor sence dede-
ciğim?

FAHRETTİN : Herkes her şeyi biliyor. Kendi
çıkardıkları ve hayatlarının temelini
kuran kokuları da biliyorlar, bizim ve
bize benzer insanların onlara zarar vere-
meyeceğini de... Bizi nasıl un ufak ede-
ceklerini de, bütün yol ve yordamıyla,
yöntemleriyle biliyorlar. Kendilerinin ne
kadar boktan, sığ, işe yaramaz olduk-
larının farkındalar. Bal gibi biliyorlar
bunu! Ve bizlerden daha akıllı... yani
daha pratik insanlar hepsi! Meseleyi,
mesele olmaktan çıkarıyorlar. Biz hayat
kültüründen söz ederken ve sesimizi

yükseltirken, içlerinden biri, bir düdüklüde kıymalı bamya pişiriyor, bitti! Hapı yutuyoruz. Yere yapıyoruz! Ondan sonra istediğin kadar kalayla... işe yaramaz! Köy delisi gibi bir şey olduğunla kalıyorsun. Sakallı insanları sever misin sen?

CEMİLE

: Bilmem. Hiç aklıma gelmedi. Bizim mahallede tek sakallı bizim caminin imamıdır. Mahmut iki günde bir traş olur. Pek güzel oluyor, güzel kokuyor. : Keçi sakallı adamlar görmedin mi hiç? : Gördüm. Görmez olur muyum? Televizyonda...

FAHRETTİN
CEMİLE

FAHRETTİN

: Orada değil! Senin oturduğun sokakta diyorum!

CEMİLE
FAHRETTİN

: Yok. Bizde öyle acayip şeyler olmaz. : Hiç mi görmedin keçi sakallı bir adem?

CEMİLE
UĞUR
FAHRETTİN
CEMİLE

: (*Düşünür, güler.*) Gördüm. Bir kere. : Nerede? : Nerede? : Luna Park'ta. (*Bir an*) Sihirbaz Habubi Simba! Embu Konga!

FAHRETTİN

: (*Homurdanır.*) Habubi Simba! Embu Konga!

CEMİLE

: Bahar geldi mi, Mahmudum beni Luna Park'a götürür. Dondurma yeriz, sandal kiralar havuzda dolanırız, dönme dolaba bineriz, ördeklere atış ederiz, teneke ördeklere... Korku Tüneline bineriz, uçaklara bineriz. Aynalara gireriz, güleriz, eğleniriz. Bir kere de Sihirbazın Çadırına girdik. Habubi Simba. Neler neler yaptı adam. Şapkasından güvercinler mi çıkarmadı, kızın birini fiçiya sokup kılıçlar mı saplamadı, neler neler! Sonunda Mahmut çözdü adamın esrarını.

UĞUR

: Nasıl yani? Şapkadan çıkan güvercine mi sordu?

CEMİLE

: Yok abi. Habubi Simba dedikleri, Mahmut'un köylüsü Necmi çıktı sonunda. İyi mi? (*Birlikte gülerler.*) İşte

gördüğüm tek keçi sakallı oydu. Ben sakallı insan sevmem pek, biliyor musun? : Cemile?

FAHRETTİN

CEMİLE

: Buyur beybaba?

FAHRETTİN

: Senin zararın dokunuyor bana.

CEMİLE

: Amanın Fahri Amca? Amanın. Seni çok sevdim ben. Nedenmiş o?

FAHRETTİN

: Hiddetimi azaltıyorsun. Senin gibi bir insan görünce kızgınlığım, öfkem geçer gibi oluyor. İyi bir şey değil bu.

UĞUR

: Sürekli öfke ile de yaşanmaz ki dedeciğim.

FAHRETTİN

: Neye öfke duyduğuna bağlı. Bazı hayatlar... yalnızca öfke ile yaşanmalıdır.

UĞUR

: Öyle mi? Senin hayatın öyle değil gibi geliyor bana.

FAHRETTİN

: Haklısın. Benim hayatım sürekli bir gülmüsemyle yaşanıp bitecek gibiydi. Ama gereğinden fazla mı kaldım bu dünyada, nedir bilmem, son on yıldır işin boku çıktı! Gelip geçici sandığım öfkelerim giderek bütün hayatımı kapladı. Sanki öfkelendiğim için yaşıyorum.

CEMİLE

: Mahmut öfkelendiği zaman sırttır.

UĞUR

: Nasıl nasıl?

CEMİLE

: Hiç. Öyle işte. Koyun gibi sırttır mel mel. İşte o zaman üzerine varmamak gerekir. Öyle oldu muydu... tehlikelidir.

FAHRETTİN

: Şu senin Mahmut'u tanımak isterdim.

CEMİLE

: Altın gibidir Mahmudum. Ama... sinirli, ama aksi, ama huysuz...

FAHRETTİN

(*Sessizlik*)

UĞUR

: Uğur?

FAHRETTİN

: Efendim?

UĞUR

: Gidelim haydi. İyi olmadı bugün buraya gelmem.

: Gidelim dede. Benim kabahatim. Benim suçum.

(*Sokak kapısından NILGÜN girer.*)

NILGÜN

: Selam! N'aber? Nasıl geçti saatler? (*Güler.*) Nasılsın canım? (*UĞUR'u öper.*) Fahrettin Amca'nın canını çok

CEMİLE
NİLGÜN
UĞUR
NİLGÜN

sıknamışlardır inşallah, bizim cadılar!
(CEMİLE'ye) Çay var mı?
: Şimdi demledim.
: Yaşsa! Git getir hemen.
: Biz gidiyorduk Nilgün.
: (Taklit eder.) Biz gidiyorduk Nilgün!
Nasılın Nilgün, iyi misin, hoş musun,
neden hüzünlüsün, yüreğini burkan bir
şey mi var, neden böylesin, ne oldu, ne
bitti, gözlerine ne oldu Nilgün diyen
yok!

FAHRETTİN

: Gözlerine ne oldu Nilgün?
(Sessizlik)

NİLGÜN
CEMİLE
NİLGÜN
CEMİLE

: Cemile?
: Buyur?
: Çay? Getirmeyecek misin?
: Gidiyorum abla. Gidiyorum. (Sağdan
çıklar.)

UĞUR
NİLGÜN

: Ne oldu Nilgün?
: Hiçbir şey olmadı canım. Hiçbir şey
olmadı. Senin postacılık durumları nasıl
gidiyor? (UĞUR'un yerde duran postacı
çantasını açar, içinden bir deste mektup
çıkartır.) Bunların hepsi bu eve mi yol-
lanmış?

UĞUR
NİLGÜN

: Yapma Nilgün.
: (Elindeki mektup destesine bakar.)
Kim yazıyor bu kadar mektubu? Kim
yazıyor ve kime gönderiyor? İnsanların
başka işi mi kalmadı? Bana bir satır
olsun yazan kimse yok! Bir de şunlara
bak! Deste deste mektup!

FAHRETTİN

: Bırak o mektupları bakayım. (Sessiz-
lik) Hasan'dan mı geliyorsun?

NİLGÜN

: (Eli havada donar bir an. Alaturka
fasıl başlar. Hafiften. NİLGÜN usulca
bırakır mektupları. UĞUR'a bakar bir
an) Çok yorgunum. (Oturur.) Çok yo-
ruldum. Ne biçim bir yer bu dünya?
(Sessizlik)

FAHRETTİN

: Uğur'cuğum evladım? Gidiyor muyuz,
gitmiyor muyuz?

NİLGÜN

: Gitmeyin canım! Ne olur gitmeyin!

UĞUR
FAHRETTİN

Neden gidiyorsunuz?

: Şey...
: Burada ölmek istemiyorum da...
ondan... gitsek iyi olacak.
: Neden ölümden bahsediyorsunuz
şimdi? Ölümün ne ilgisi var?
: Burada kalırsak öleceğim sanki. Neden
bilmem, bu böyle.

UĞUR
NİLGÜN
UĞUR

: Gidelim, peki, ne yapalım, gidelim!
: Ben de gelirim sizinle!
: Nilgün? Ne oluyor canım? Neden
böyle yapıyorsun?

NİLGÜN
FAHRETTİN

: Ne yapıyorum?
: Niye gittin, niye geliyorsun demek isti-
yor.

NİLGÜN

: Gitmedim ki... Gelmiyorum da...
Aynı yerde otuluyorum!

UĞUR
NİLGÜN

: İçki mi içtin sen?
: Hasan bana "küçük burjuva" dedi!
(Ağlamaya başlar.)

FAHRETTİN
UĞUR

: Vay hıyar vay!
: (NİLGÜN'e) Üzülme canım. Ne var
bunda üzülecek?

FAHRETTİN
NİLGÜN

: Hiçbir şey yok!
: Ne doğuyu anlıyormuşum ne de Pink
Floyd'u!

FAHRETTİN
NİLGÜN

: Bunu da mı Hasan söyledi?
: Evet. Biz başka dünyaların insan-
larıymışız!

FAHRETTİN
NİLGÜN

: Öptü mü seni?
: Hayır! (Üzgülün, ağlar.)

UĞUR
NİLGÜN

: Öpmedi mi?
: Öpmedi. Dokunmadı bile! Yüzüme
tükürdü. (Sessizlik)

FAHRETTİN
NİLGÜN

: Sen ne yaptın?
: Yüzümü sildim. (Bir an) Mendilim-
le...

FAHRETTİN
UĞUR

: Uğur!
: Dede?
: Gidelim. Beni göttür buradan! Hemen,
şimdi!

NİLGÜN

: Nedensiz buluyorum kendimi Hasan'ın
kollarında... Gizemli...

FAHRETTİN

: Gidelim artık.

NİLGÜN : Çağdaş insanlarla beraber olmak istiyorum.

FAHRETTİN : (*UĞUR'a*) Kusacağım şimdi!

NİLGÜN : (*UĞUR'a*) Seni de seviyorum aynı zamanda...

UĞUR : (*FAHRETTİN'e*) Dedeciğim, iyi misin?

FAHRETTİN : Değilim... ölüyorum Uğur. (*Ellerini UĞUR'a uzatır, öksürmekle gülmek arası bir ses çıkarır ve ölüyor oturduğu yerde*)
(FAHRETTİN Bey ölmüştür. Alaturka fasıl başlar. CEMİLE sağdan girer. Elinde bir tepsi, üstünde BEŞ tane ince belli çay bardağı. UĞUR, FAHRETTİN Bey'in önünde dikilir sessizce. Şaşkın. NİLGÜN olup bitenin farkında değil gibidir.)
(ALATURKA MÜZİK)
(CEMİLE gözlerini FAHRETTİN Bey'den ayırmadan elindeki çay tepsisini masanın üzerine bırakır. NİLGÜN ağlamaya devam eder. UĞUR, kumuldamadan FAHRETTİN Bey'in şekline bakar. İhtiyar, koltuğun üstünde biraz kestiriyormuş gibidir. Neredeyse gülmüser. En sonunda huzura kavuşmuştur sanki. Sahnede üzüntü ve saygı, hüznün ve özlem, şaşkınlık ve çokbilmişlik birbirine karşımuştur. Kimse, ne yapacağını bilemez.)

UĞUR : Dede?

NİLGÜN : Kusacağım şimdi dedi!

CEMİLE : Allah rahmet eylesin.

UĞUR : Dede?

CEMİLE : Uğur Abi... başın sağ olsun...

NİLGÜN : Enteresan bir adamdı.
(Alaturka Müzik)

UĞUR : Ne yapacağım ben şimdi?

NİLGÜN : Cenaze ile mi?

UĞUR : Hayır canım. Sizlerle ve kendimle... ne yapacağım?

CEMİLE : (*Ağlar.*) Olacak şey mi bu şimdi? Olur

UĞUR : En iyi arkadaşımды.

NİLGÜN : Ne yapacağız şimdi?

CEMİLE : Böyle aşkın ızdırabı bitmek üzere...

UĞUR : Ne?

CEMİLE : (*Eliyle tavanı işaret eder.*) Birazdan inerler.

NİLGÜN : Annem delirecektir evde bir...
(Düşünür.) böyle bir şey olduğunu duyunca...

UĞUR : En iyi arkadaşımды. Şey değildi!
(Güler.) Hemen bütün önemli şeyleri ondan öğrendim. Yaşlı birinin ölümüne ağlamamak gerektiğini de o öğretmişti bana.

NİLGÜN : Nasıl yani?

UĞUR : Ölüm, haksızlık ediyorsa kötüdür derdi. O zaman karşı çıkmalı ölümün derdi.

CEMİLE : Ölüm hep haksızdır be Uğur Abi...

UĞUR : Kronoloji bozuluyorsa kötüdür ölüm. Böyle öğretti bana.

CEMİLE : Neymiş o loji?

UĞUR : Çocukların, genç insanların ölümüne karşıydı. Cinayetlere karşıydı. İdama ve savaşa karşıydı. Rahmetli... çok şeye karşıydı. Ama... ölümü, hayatın doğal bir uzantısı olarak görüyordu. Daha doğrusu ölümü, hayatın içerdiği bir ayrıntı olarak algılıyordu. Mütevekkil bir eda ile değil elbet... Ölümü bir emir olarak kabul etmedi hiç... Tam tersine... bütün genel-geçer düşünceyi tersinden düşündü... Ölüm varsa, hayat da olacaktır kaçınılmaz olarak derdi...

CEMİLE : Neye yarar artık bunlar?

NİLGÜN : (*UĞUR'a*) Fahrettin Amca'yı ben de çok severdim, biliyorsun.

UĞUR : Biliyorum.

NİLGÜN : Başın sağ olsun.

UĞUR : Teşekkür ederim.

NİLGÜN : Annemler neredeyse gelirler.

UĞUR : Dostlarım! Şimdi kulaklarınızı açın ve

beni dinleyn.

: Buyur Uğur Abi?

: Çıldurdun mı Uğur?

: Dedemi yaşadıklarına, savunduklarına, yaptıklarına, ettiklerine yaraşır bir şekilde uğurlamalıyız.

: Senin adın da Uğur zaten.

: (Güler.) Bu günün geleceğini biliyordu... öleceğini biliyordu elbet...

: Bundan ötürü mü adını Uğur

koymuşlar senin? Dedeni uğurla diye?

: Bilinmez ki... belki de öyledir. Şimdi beni dinleyn. Dedenin öldüğünü (Saa-tine bakar.) iki saat saklayacağız.

: Sen iyice çıldurdun galiba? Kimden saklayacağız ayol?

: (Eliyle tavanı işaret eder.) Mahşerin Dört Atlısı'ndan!

: Günaha girersin abi...

: Olmaz böyle şey!

: Olur olur. Bal gibi olur. Bakın şimdi, hiç ölmüş bir insan hali var mı üstünde? Öğle yemeğinde ne vardı?

: Düdüklerde Kıymalı Bamyası.

: (Yüzünü buruşturur.) İki tabak ondan yediği için biraz şekerlemeye yatmış tatlı bir ihtiyar gibi. Kestiriyor.

: Neden yapıyorsun bunu?

: Bir tek nedenden ötürü değil. Bir tek nedenden ötürü hiçbir şey yapmadım hayatımda. Allah kahretsin! Bunu da o öğretmişti bana! Yaptığım her şeyin birden fazla nedeni ve sonucu vardır sevgili dostum.

: Sorumu yanıtlamıyorsun Uğur?

: (FAHRETTİN'i gösterir.) O benim yerimde olsaydı şimdi, böyle bir şeyler yapmamı isterdi.

: Nasıl bir şeyler?

: Bilmiyorum işte, canım, ortalığı karıştıracak, hınzırca ve acıklı-gültünç, örf ve adetlerimize aykırı, bir yandan da yaşadığımız zamanları açıklayan, ya da o zamanları sorgulayan... en iyisi o za-

manlara nanik yapan bir şeyler yapmamı isterdi. (Bakar.) Rahmetli.

: Eee, ne yapacağız şimdi?

: Hiçbir şey.

: Rahmetli iyi insandı.

: Hiçbir şey olmamış gibi davranacağız. (FAHRETTİN'e gider, cesedi oturduğu yerde düzeltir özenle. Şapkasını alır, koltuğun kenarına koyar.)

İşte... bakın... uyuyor sanki... Kıymalı Bamyayı sindirmeye çalışıyor.

: Ne diyorsun sen allahaşkımsın? Birazdan annemler inerler yukardan. Sen, ben ve Cemile, burada Fahrettin Amca'nın şeyi karşısında hiçbir şey olmamış gibi mi davranacağız?

: Evet. Aynen öyle.

: Ben yapmam.

: Sen zaten mutfağa git. (Bakınır.) Bu çayları da götür dök musluğa. Bardakları yıka. Uğur, olacak şey değil bu!

: Ölmeseydi daha iyiydi, haklısın.

: Onu demek istemiyordum.

: Daha mı iyi olduğunu söylüyorsun bu ölümün?

: Saçmalama, sen de Fahrettin Amca gibi davranıyorsun!

: Umarım öyledir.

: (Tepsiyi alıp sağdan çıkarken) Allah rahmet eylesin, çok iyi adamdı. Ben mutfağa gideyim şimdi... Başımıza taş yağacak... (Çıkar.)

: Uğur?

: Efendim?

: Bir şey yapmalıyız.

: Ne gibi bir şey canım? (Bir yandan FAHRETTİN'e ufak tefek dokunmalar yapar. Ayaklarını düzeltir, kollarını ayarlar vs.)

: Telefon edelim.

: Nereye?

: Hastahaneye!

: Ölmüş bir insan için doktor mu isteye-

NİLGÜN

UĞUR

CEMİLE

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

CEMİLE

NİLGÜN

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

CEMİLE

NİLGÜN

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

ceğiz?

: Polise?

: Suçu neydi diye sorarlarsa ne yapacağız Nilgün?

: Dalga geçme ne olur! Ne yapacağız?

: Bana bir sandviç hazırlar mısın?

: Böyle zamanda yemek mi düşünüyorsun?

: Sabahtan beri bir şey yemedim. Beyaz peynir, domates filan var mı?

: Cemile'ye söyleyelim hazırlar.

: (Güler.) Yok yahu, biz mutfaka gidip kendimiz hazırlayalım ne yiyeceğsek. Haydi. Karnım doyarsa kafam daha iyi çalışıyor. Bazen...

: Fahrettin Amca ne olacak?

: (Hüzünle bakar dedesine, sonra gülümser.) Uyuyor mışıl mışıl.

(Az önce CEMİLE'nin çıktığı kapıdan çıkarlar. Alaturka müzik. Uzun bir an.

Soldaki kapıdan sabahlıklar içinde FAZİLET, AYNUR, İNCİ ve HAMİYET girer. Evet, HAMİYET Hanım da altıgüllü bir sabahlığa bürünmüştür.

AYNUR'un kafasında bigudiler vardır. FAZİLET'in elinde bir krem kutusu.)

: Ananas var içinde, kivi var, avakado var. Yüzü genç tutuyor tabii. Normal-

man.

: Ay, meyva salatası gibi hissediyorum kendimi bunu sürdürdüğüm zaman. Bizimkinin de midesi bulanıyor.

: Bu lezzete alışık değiller hentiz.

: Kimler?

: Bizim beyler. (Gülerler hep beraber)

: Ben makyajımı burcuma göre yapıyorum.

: Senin burcunu yazan, makyajını da mı bildiriyor?

: Yüzü genç tutuyormuş değil mi bu krem?

: Evet.

: Gövdeye bir yararı yok mu yani?

HAMİYET

: Gövde kremleri ayrı. Onlar daha pahalı.

FAZİLET

: Gövdemiz, yüzümüzden daha geniş bir yer tutuyor tabii. Normalman.

HAMİYET

: Ay vallahi öyle... Ben çok şışmanladım yine.

İNCİ

: Ben de hayatım. Eski sabahlıklarımın içine sığamıyorum valla.

FAZİLET

: Ben eski sabahlıklarımı bizim Cemile'ye verdim ama ne olacak, aşağı tabaka ne de olsa, hiçbirini giymiyor.

AYNUR

HAMİYET

: Satmıştır ayol.

:(FAHRETTİN'in önünde durur.

Şaşkın) Aaa, üstüme iyilik sağlık! Bu adam hâlâ burada mı?

İNCİ

: Kim?

HAMİYET

: Ay, işte burada uyuyor beni bayılan deli, terelelli!

FAZİLET

: Aaa, bu kadarı da fazla!

HAMİYET

: Aman yavaş, uyanmasın ne olur, aman bırakın uyusun.

FAZİLET

: Bir iki saat kaldı Cahit'in gelmesine. Valla ne der bilmem evde horul horul uyuyan yabancı bir ihtiyar görünce...

AYNUR

İNCİ

: Ne yapacağız?

: Ayol bırakın adamı uyusun oturduğu yerde. Nasıl olsa torunu gelip alır götürür az sonra.

AYNUR

FAZİLET

: Vatman mıydı torunu?

AYNUR

: Postacı.

HAMİYET

: Nilgün de nereden bulur bunları bilmem.

İNCİ

: Aman alçak sesle konuşun ne olur, uyanır filan da...

HAMİYET

:(Güler.) Seni iyice etkiledi bu pimpirik ha?

AYNUR

HAMİYET

: Aman, eksik olsun istemem! Ay hatırladıkça ter basıyor!

: N'aptı adam sana Hamiyet Abla?

: Ay kapıdan girer girmez üzerine saldırdı. Seni dana pizolası gibi yerim valla dedi. Fazilet'e Adanah dedi.

FAZİLET

HAMİYET

: Terbiyesiz.

: Şşt, uyanmasın.

İNCI : Başka başka ne oldu?
 HAMİYET : Dedemin saraylı olduğunu söyledim.
 İNCİ : Ne alakası var?
 FAZİLET : Aman Hamiyeet, olur olmaz yerde söylersin bunu hep.
 HAMİYET : Belki korkar diye aklıma geldi.
 AYNUR : Korktu mu bari?
 HAMİYET : Ne gezer şekerim, iyice azıttı. Şapkama ayrı saldırdı, gözlüğüme ayrı. (İNCI'ye) Senden de Tuğba diye söz ediyordu.
 İNCİ : Öyle miiii?
 HAMİYET : Derken şekerim, kendinin bir süvari olduğunu iddia etmeye başlamaz mı?
 AYNUR : Ay, iyice turlamış bu.
 HAMİYET : Hafif Süvari Alayının Hücumuna kumanda etmek için burada olduğunu söyledi. Ben yamyamım dedi kendisi için.
 FAZİLET : Ayol adam allahtan çelimsiz, ufak tefek ihtiyarın biri.
 İNCİ : Öyle. Şam Şeytanı gibi biçare.
 AYNUR : Ya şöyle iri yarı, güçlü kuvvetli birisi olsaydı ne yaptık?
 İNCİ : Nerdeee bizde o şans?
 FAZİLET : Aman şans deme bana, üç gündür konkende hep veriyorum.
 HAMİYET : Ben de. Ama ne yaptım biliyor musun, gittim kendime dokuz tane ayakkabı aldım.
 İNCİ : Ooh, çok iyi etmişsin.
 HAMİYET : Rukan, yılan derisi, timsah derisi, alçak ve yüksek topuklu, üstü mücevherli, tokası incili, kenarı işlemeli, siyah, lacivert, yeşil, açık yeşil, mor, açık mor, sütü kahve, kırmızı, açık kırmızı tam dokuz pabuç.
 FAZİLET : Ne oldu peki?
 HAMİYET : Konkende kaybettiklerimi unuttum. Hem şansım da döndü. Burcunda öyle yazıyordu zaten.
 FAZİLET : Burcunda dokuz pabuç al, konkende joker çekeceksin diye mi yazıyor?

HAMİYET : Hangi burç bu ayol, biz de okuyalım.
 : Aman çok hoşsun Fazileet. Öyle yazar mı? Dokuzuncu ayda kısmetiniz açılacak diye yazıyordu.
 FAZİLET : Eee?
 HAMİYET : Dokuzuncu ayı dokuz ayakkabı ile karşılacak ve konkende kısmetimiz açıldı.
 FAZİLET : Hamooş? Kim yorumluyor seni burcunu? Birine danışyorsun gibime geliyor.
 HAMİYET : Amaan, sizden de bir şey saklanmaz ki. Bizim apartmanda bir Hintli bilge yaşıyor. Ona danışıyorum. Meditasyon diye bir şey öğretiyo adam. Dehşetli bir şey. Biraz pahalı ama olsun, ne yapalım? Taa Hindistan'dan kalkıp gelmiş buralara kadar, ne yaparsa katlanıyoruz. Çok esrarlı bir adam.
 FAZİLET : Hamiyet, gazetede çıkan burcunu Hintliye mi okutuyorsun?
 HAMİYET : Evet. Burcun ne anlama geldiğini anlatıyor. Bir gün sizi de göttüreyim ona. Habubi Simba'yı görmek gerek, nasıl ulu bir kişi olduğunu anlamak için.
 AYNUR : Ne, nasıl dedin adını?
 HAMİYET : Habubi Simba Marakeşli.
 İNCİ : İki sokak ötede bir falcı oturuyor, bazen onu çağırıyorum ben. Ruh filan çağırmaya...
 HAMİYET : Sen bir kere Habubi Simba'ya gel, o falcıyı bırakırsın.
 FAZİLET : Ben de iyi bir manikür - pedikür yapan kız arıyorum.
 HAMİYET : Aaa, bizim Kuaför Birol'un yeni kızını dene. Kolej mezunu pek güzel, efendi bir şey.
 AYNUR : Birol Avrupa'dan döndü mü?
 HAMİYET : Bir ay oluyor hayatım. Yeni saç şekillerini incelemiş. Seni sordu geçenlerde...
 AYNUR : Aman Hamiyet Abla... Beni kuaförlere mi layık görüyorsun?
 FAZİLET : Ayol ne var bunda alınacak?

İNCI : Ama ne? Sen de pek alıngan oldun
Aynur.
AYNUR : Aman ne bileyim, pek bir sıkıntılıyım
nedense?
İNCI : Birol'a git, bir şeyciğin kalmaz.
FAZİLET : (*FAHRETTİN'in önünde durur.*) Bu da
çuval gibi yığılmış uyuyor hâlâ.
HAMİYET : Aman elleme, bırak uyusun!
(*Sağdan, bir sandviçin son lokmalarını
yiyerek UĞUR ile NİLGÜN girerler.*)
FAZİLET : Aaa, siz evde miydiniz? Nilgün, arka-
daşına söyle, dedesi uyuyor, uyandırın,
alsın götürsün. Az kaldı babanın gelme-
sine. Bugün bu kadar kepezelik yeter.
UĞUR : Gitmek üzereydik. Dedemin aniden
baştıran uykusu, planımızda küçük bir
değişiklik yaptı. İster istemez.
İNCI : Kusura bakmayım ama... dedeniz çok
acayıp bir adam.
UĞUR : Öyledir efendim. Haksınsınız.
HAMİYET : Beni öldürüyordu neredeyse...
UĞUR : Artık böyle bir şey yapamaz efendim,
müsterih olun!
AYNUR : Bana "sen dulsun di mi?" dedi.
UĞUR : Ayıp etmiş doğrusu! Nereden
anladıysa?
FAZİLET : Uğur Bey Oğlum?
UĞUR : Emredin efendim? Buyurun! Sizi sevi-
yorum, size hayranım, Nilgün gibi
mükemmel bir insanı yetiştirmek kolay
mı? (*Diz çöker.*) Bir Amerikan filminde
Macar bir kontes görmüştüm yıllar
önce.
(*Sessizlik*)
FAZİLET : Anlamadım?
HAMİYET : Ben de anlamadım.
UĞUR : O kontese benzetiyorum sizi.
FAZİLET : Teşekkür ederim oğlum. Bizden geçti
artık.
AYNUR : (*FAZİLET'e*) Ablaaa?
UĞUR : (*FAZİLET'e*) Siz de o macar dilberini
gibi asil ve ağırsınız!
FAZİLET : (*AYNUR'a*) Bana abla demene gerek
yok Aynur!

AYNUR : Ne diyeyim?
HAMİYET : Ay, ben yine fena oluyorum kızlar!
NİLGÜN : Uğur! Pınlını pırtını ve dedeni medeni al
ve def ol git buradan!
UĞUR : (*FAZİLET'e*) Kızımız bizi kısıkanıyor
Fazilet!
FAZİLET : Nilgün! Odana git hemen, hadi
bakayım!
İNCI : (*FAZİLET'e*) Oğlan sana "ağır" dedi.
UĞUR : Bana oğlan diyemezsiniz!
İNCI : Nedenmiş o?
UĞUR : Hamaşla birlikte ben de düşüp
bayılırım sonra!
FAZİLET : (*UĞUR'a*) Bana ağır mı dedin sahi-
den?
UĞUR : Der miyim canım?! Kısıkanıyorlar bizi.
NİLGÜN : Dedi anne!
FAZİLET : Sen sus! Haydi bakayım, odana!
HAMİYET : Aaaaayyy! Yetişin dostlaaar! Yeter, ye-
teceer!
(*Sessizlik*)
NİLGÜN : Burada bir ölü var.
(*Sessizlik*)
UĞUR : Evet. Aşkım öldü bugün. (*FAZİLET'e*)
Kızınızı sevdiğimi sanıyordum.
FAZİLET : Öyle miydi?
UĞUR : Artık sanmıyorum.
NİLGÜN : Ölen yalnızca Uğur'un aşkı değil.
FAZİLET : (*UĞUR'a*) Sen ne tatlı şeysin öyle?
UĞUR : Sağ olun!
AYNUR : (*FAZİLET'e*) Cahit abi, birazdan gelir.
FAZİLET : Aman, amaan, gelmez olsa...
İNCI : Öyle deme Fazilet. Ev kirasını kim
ödeyecek?
HAMİYET : Telefon faturasını kim verecek?
AYNUR : Gazını kim çıkaracak?
UĞUR : Ben! Ben!
FAZİLET : Sen ne tatlı şeysin öyle?
NİLGÜN : Burada bir ölü var!
UĞUR : Nilgün!
FAZİLET : Kızım haydi bakayım, kıst kıst! Odana
git dedim sana!
NİLGÜN : (*UĞUR'a*) Utanmıyorsun değil mi? Ne

biçim adamsın sen be? Bu en üzüntütlü
güntünde...

: (FAZİLET'e) Hasan'la kavga etmiş,
ondan ötürü biraz bozuk.

: Amann o kasabahdan kurtulduk mu
yani?

: (UĞUR'a) Hasan senden bin kere daha
iyi!

: Üzülme Nilgün'cüğüm. Elini sallasan
ellisi...

: Gençsin güzelsin...

: Tahsilin var, akıl lırsın.

: Tahsili var da, akıl konusunda
şüpheliyim ben.

: Anne! Yeter artık!

: Bana bak, sesini yükseltme benimle
konuşurken, yoksa...

: (Araya girer. Saf değiştirmiştir aniden.
Artık NILGÜN'ün tarafında

savaşmaktadır.) ... Yoksa ne olacak
Fevziye Hanım?

: Sana ne oluyor canım?

: Nereden canın oluyor yahu?

Nilgün'ün arkadaşıym ben! Postacıyım!

Yakında yataklı trenlerde çalışmaya
başlayacağım! Yazık ve ayıp! Neden

yükleniyorsunuz kıza? Sizin gibi dav-
ranıp, sizin gözlerinizle görecekse

dünyayı, neden zahmet edip okula
gönderdiniz? Giyimini, kuşamını, arka-

daşlarını, seçimlerini ha babam itip
kakalıyorsunuz kızım! Sizin gibi

olmasını istiyorsunuz. Bir farkla.

: Neymiş o, neymiş o?

: Sizlerin becerebildiğinden daha iyi bir
evlilik yapın istiyorsunuz! Sonra sizler

ve kızlarınız, kocalarınız ve damat-
larınız, aynı masanın etrafında, aynı ter-

liklerin içinde, aynı konuları konuşarak
ufak ufak, unufak yaşamak ve kendileri-

nize benzeyen torunlar yetiştirmek isti-
yorsunuz. Kısır döngü!

: Kimmiş kısır olan?

UĞUR

FAZİLET

NILGÜN

AYNUR

İNCI

HAMİYET

FAZİLET

NILGÜN

FAZİLET

UĞUR

FAZİLET

UĞUR

FAZİLET

UĞUR

AYNUR

HAMİYET

İNCI

UĞUR

FAZİLET

NILGÜN

UĞUR

NILGÜN

UĞUR

AYNUR

FAZİLET

AYNUR

FAZİLET

İNCI

HAMİYET

FAZİLET

HAMİYET

FAZİLET

İNCI

FAZİLET

AYNUR

HAMİYET

FAZİLET

UĞUR

FAZİLET

UĞUR

FAZİLET

UĞUR

: Ay, bayılacağım şimdi. Dedesi uyudu,
torunu başladı.

: (FAZİLET'e) Sana Fevziye dedi.

: Yavaaş! Bağırmanın konuşun! Ma-
nastırlı Fahrettin Bey uyuyor. Biraz

saygılı olun! Her şey televizyon dizisi
değil, her şey konken değil! Dünyada

dedikodu ve kendini beğenmişlikten
başka şeyler de var!

: (Sinnmiştir.) Sen bizden çok
bağırıyorsun evladım.

: (Hayretle seyretmiştir sahneyi.
UĞUR'a) Hayrola?

: Seni kurtarmaya karar verdim.

: Alıp götüreceksin misin beni?

: Ah, bunu yapamam biliyorsun. Biraz
olsun aklımı karıştırabilirsem ne mutlu
bana!

: Bu akşam, burada mı kalacaksınız?

: Aaa, üstüme iyilik sağlık! Dünyada
olmaz!

: Salona yer yatağı yapardık.

: Aynur, sus bakayım!

: Düdükklüde Kıymalı Bamyaya da var.

: Ay, ben bunlarla kalamam valla!

: Ayol kim kiminle kalıyor? Ev benim
evim!

: Haa o başka, sen istiyorsan kalma-
larını, kim karışır?

: Yahu ister miyim hiç!?

: İstemiyor musun? Gidelim Hamiyet...

: Siz değil canım, bu postacıyla, dedesi
gitsin artık.

: Kısır dedi az önce, içim bir hoş oldu.

: Adam hâlâ uyuyor. Öldü mü ne?

: Aman ağzından yel alsın! Baksana

horul horul uyuyor işte. Ööyle
yayılmış, babasının evinde sanki.

: Babasının evi yoktu Fahrettin Bey'in.

: Sokakta mı yatıp kalkıyorlardı?

: Denizde.

: Anlamadım.

: Dedemin babası denizciydi.

(Alaturka müzik başlar. UĞUR bir is

kemle çekip dedesinin yanına oturur.
Bir sigara çıkarır, kibrit bulamaz, FAH-
RETTİN Bey'in yelek cebinden
çakmağını alır, yakar. Dedesine bakar,
gülümser. Elini okşar, çakmağını geri
koyar yelek cebine. NİLGÜN'e bakar
bir an)

UĞUR

: Dedemin babası Kaptan Pekmezzade
Muhsinoğlu Nuri. Siz daha tuvalet
kâğıdı nedir bilmezken, New Orle-
ans'tan Hamburg'a keten yastık yüzleri
ve çarşaf lar taşıyordu gemiyle!
: Oğlum, evladım, sizin aileden normal
insan çıkmaz mı hiç?

HAMİYET

UĞUR

: Valla teyzeciğim, ne desem yalan. Eli-
mizdeki mallar bunlar işte. Ben istemez
miyim sizlere daha kaliteli bir servis ve-
reyim? Geçmişte neyi paketledilerse,
bugünün vitrinine onları koyuyoruz.
Arada iyi olanı da var, kötü olanı da...

İNCİ

: Evladım, dükkânı neden burada
açtınız?

FAZİLET

: Ama ne?! Pazar yeri mi burası ayol?
Neden burada sergiliyorsun mallarını,
dedenle beraber?

NİLGÜN

UĞUR

: Ben çağurdum onları bugün.
: Nilgün davet etti bizi. Bir incelik işte.
Bir kahvemizi içersiniz dedi.

NİLGÜN

: Fahrettin Amca bizim evde dinlenebilir
dedim.

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

NİLGÜN

İNCİ

AYNUR

FAZİLET

: Dedem gelmek istemedi.
: Biz ısrar ettik.
: Üç-dört tatlı hatun var dedik.
: Korkma, seni yemezler dedik.
: Ayol, bizim kime zararımız var?
: Kendi halinde insanlarız hepimiz.
: Bizden başka uğraşacak şey mi bula-
madınız?

HAMİYET

İNCİ

HAMİYET

AYNUR

FAZİLET

: Memleketin haline bakın!
: Dünyanın haline bakın!
: Ne olacak halimiz?
: Mini mini valimiz!
: Ne diyorsun sen kız?! İyice delirdin

AYNUR

UĞUR

galiba?

: Ay, ne bileyim vallahi...

: (Sigarasını söndürür.) Benim gitmem
gerekıyor.

FAZİLET

HAMİYET

İNCİ

UĞUR

FAZİLET

İNCİ

UĞUR

NİLGÜN

UĞUR

: Eh, bilmem ki ne desem?

: Oturuyorduk Uğur Bey oğlum!

: (HAMİYET'i susturur.) Yine bekleriz.

: Bir iki saat sonra geleceğim.

: Ay, yapma allah aşkına!

: Dedenizi uyandırırım mı?

: (NİLGÜN'e) Ne dersin, uyandırısın mı?

: Nereye gidiyorsun?

: (Mektupları postacı çantasına doldu-
rur.) Bunları teslim etmem gerekiyor.

Bir de ambulans filan gerekiyor. Yarın
zor gün!

NİLGÜN

: Sen git. Ben beklerim burada. Merak
etme.

UĞUR

FAZİLET

: Sağ ol.

: Ne oluyor canım?! Kim gidiyor, kim
kalıyor?

NİLGÜN

: Uğur gidiyor, Fahrettin Amca kalıyor.
Uğur postaneden dönüp alacak dedesini.

AYNUR

İNCİ

HAMİYET

: Cahit Ağabey neredeyse gelir.

: Saat beşe beş var.

: Televizyonda "Aşkın Gözü Kör"
başlamak üzere.

UĞUR

İNCİ

FAZİLET

: Eee, aşk bu. Aka da konar, boka da.

: Haydi yukarıya çıkalım kızlar!

: (NİLGÜN'e) Biz İnciler' deyiz.

Döndüğüm zaman evi tertemiz bulmak
istiyorum küçük hanım.

UĞUR

: Küçük Hanımın Postacısı olarak size
söz veriyorum efendim: Döndüğünüzde
evi tertemiz bulacaksınız.

NİLGÜN

AYNUR

: Evet, iyi akşamlar.

: (UĞUR'a) Maceralarınızı anlatmadınız
bize.

HAMİYET

FAZİLET

İNCİ

UĞUR

: Gel Aynur, şimdi zamanı değil!

: (NİLGÜN'e) Yazık oluyor sana.

: (UĞUR'a) Dedenizin uykusu çok ağır.
Top patlasa bana mısın demiyor.

: Bir şeyin patladığı yok. Dört tane çok

bilmiş cahilin gürültüsüne uyanmaz
Fahrettin Bey!

HAMİYET
FAZİLET

: Ay, yine başlıyor! Ben gidiyorum.
: Gidelim bari. (*Hızla çıkarlar: İNCİ,
HAMİYET, AYNUR, FAZİLET*)
(*Bir an. Sessizlik. Alaturka fasıl başlar.*)

NİLGÜN

: Ne yapacağız şimdi?

UĞUR

: Nilgün?

NİLGÜN

: Efendim?

UĞUR

: Sen de git biraz.

NİLGÜN

: Anlamadım?

UĞUR

: Sen de git biraz. Bir iki dakika yalnız
kalmak istiyorum.

NİLGÜN

: Nereye gideceğim? Neden böyle
yapıyorsun Uğur?

UĞUR

: Başla beni. Dedemin burada, bugün
öleceğini bilemezdim.

NİLGÜN

: Neden gitmemi istiyorsun?

UĞUR

: Yalnız kalmak istiyorum.

(*Sessizlik. Alaturka müzik. NİLGÜN
UĞUR'a yaklaşır, saçlarını okşar.
Döner, kapıya doğru gider.*)

NİLGÜN

: Yarın arar mısın beni?

UĞUR

: Yarın biraz zor bir gün.

NİLGÜN

: Öbür gün?

UĞUR

: (*Bakar.*) Evet, evet. Öbür gün ararım
muhakkak!

NİLGÜN

: Beni ararsan şimdi, yukarı kattayım.
İnci ablalarda.

(*Alaturka fasıl*)

UĞUR

: (*Gülümser.*) Tabii. (*Elini sallar.*)
Görüştürüz.

(*NİLGÜN çıkar. Müzik devam eder.*

UĞUR kalkar, odanın içinde dolaşır.

*Her şeyi inceler. Eşyalara dokunur. So-
nunda yine FAHRETTİN Bey'in önünde
durur. Sevgiyle inceler onu da. Saçlarını
okşar. Düşünür. Çantasını alır. Kararlı
adımlarla sokak kapısına yürür, çıkar,
gider. Müzik devam eder. FAHRETTİN
Bey'in cesedi yapayalnız kalmıştır sah-
nede. Sağdan CEMİLE girer.)*

CEMİLE

: Benim işim bitti. Gidiyorum. (*Bakar
ve FAHRETTİN Bey'den başka kimse*

*nin sahnede olmadığını görür.) Ah,
Amcacığım, seni burada bıraktılar ha?
(İçini çeker.) Savaş başlayacakmış di-
yorlar. En az onmilyon insan ölecek di-
yorlar. Benzin yüzünden. Ben bilemiyo-
rum. Hayatımda benzin kullanmadım.
Mahmut gülüyor ters ters. Otobüse bini-
yorsun ya diyor. Köyde otobüs de
yoktu. Tezek yakardık. (*Güler.*) Şimdi
şehirli olduk, sınıfları doldurduk,
sevinçliyiz hepimiz, yaşasın mektebi-
miz! (*Yorgun çöker FAHRETTİN'in
yanındaki iskemleye*) Şimdi... şunu an-
layamıyorum beybaba? Savaşın çıkması
ni daha önemli, senin burada, sessizce
ölmüş gitmen mi? Gelip ortalığı birbirine
kattın be, durup dururken... görür
görmez hoşlandım senden. Sevdim işte,
ne bileyim neden! Komikliğine tutul-
dum belki. Kaşlarını çatıp, gözlerini de-
virip öyle, ayıp garip acayip şeyler
söylene bayıldım belki de. (*Gözünü
yaşını siler.*) Anahğım anlatırdı, dede-
min babası kaptanmış. Delinin önde gi-
deniymiş. Afrikadan İtalyalara fildişi
taşırmış gemilerinde. Bildiğin korsan
yani! (*Sessizlik*) Bir de papağanı varmış.
Memet' miş papağanın adı. Tek kelime
konuşmamış, öylece denizi seyredem-
miş. Salatalık, marul, havuç ve hindistan
cevizi yer ve gıkını çıkartmadan denizi
seyredermiş o papağan. Dedemin babası
çok severmiş onu. (*Sessizlik*) Neden
anlatıyorum sana bunları? (*Kalkar.*)
Ortalık karışacak nasıl olsa, eli
kulağında... Bir savaş lafıdır gidiyor.
Sanki dirlik düzenlik içinde bir gün
gördük mü diyorum. Mahmut gülüyor,
sus kız diyor, sen anlamazsın? Ben
anlamıyorum, doğru. Sen de
anlamıyorsun şimdi. Sen öldün, ben
yaşıyorum. İkimiz de anlamıyoruz
ama... Anlamak neye yarıyor acaba?*

Bir de bunu bileydik?! (Güler. Elindeki başörtüsünü başına bağlar, paltosunu giyer.) Bana müsaade. Bu şehrin insafı yoktur, ne savaş dinler, ne de barış. Evine varmak istiyorsan erkenden yola çıkacaksın ve iki değil üç, dört atom bombası patlasa bile... yolundan dönmeyeceksin. Yolcu, yolunda gerek. Haydi, hoşça kal, huzur içinde uyu. Ben yarın sabah gelirim. Toz alırım. Sonra... helvanı pişiririm amcacığım. Senin sevdiğin gibi.

(CEMİLE, FAHRETTİN'in yüzünü okşar ve ayaklarının ucuna basarak çıkar, gider. Sessizlik. FAHRETTİN sahnedeki tek başına, yalnız kalmıştır. Uzun bir an. Derinden yine alaturka başlar. Olağanüstü güzel bir makamda, olağanüstü güzel bir ezgi. Işık FAHRETTİN'in üstünde yoğunlaşırken, müzik artar. Perde. Müzik bitmez. Seyirciler tiyatrodan çıkıncaya kadar sürer.)

15. Ocak. 1991, Madrid